

LIETUVOS VYČIAI

Dauguma jų – gimę Amerikoje. Čia užaugę, čia mokslus baigę, vaikus užauginę, tauriu sidabru galveles pasidabinę. Išeivių iš Lietuvos trečios, ketvirtos ar dar tolimesnės kartos palikuonys. Tiesa, yra tarp jų ir jaunesnių, net dar visai neseniai į savarankišką gyvenimą įžengusių. Kai kurie tik vieną kitą sakinių lietuviškai bepasako. Bet teko girdėti, jog kai kartais uždainuoja senas tautos dainas, tai nuo Lietuvoje užaugusių sunkiai teatskirtum. Kaip būti linksmiems ir energingiems, daugelis mūsų galėtų pasimokyti. Patekęs į jų subuvimą, iškart pajunti labai gražią savitą aplinką, ypatingas bendravimo tradicijas.

Jie vadina save Lietuvos vyčiais. Kasmet po kelis kartus susirenka tiek į bendrus didžiuosius suvažiavimus, tiek į atskirų kraštų suėjimus. Po kelias maldos keliones surengia, bažnyčias, vienuolynus ir kunigų seminarias aplanko, savo organizacijos reikalus aptaria. Nors, kaip jau

Jonas Jasaitis

minėta, Amerikai savo jėgas paskyrę, tačiau išsiugdę ir meilę tolimai Lietuvai, kurioje jų kilmės medžio šaknys slypi. Kai Lietuva vėl atkūrė savo nepriklausomybę, vyčiai jau kelis kartus joje apsilonkė. Neseniai jų nuolatinė atstovė Regina Juškaitė-Švobienė gražiai "Dirvoje" aprašė šiemetinę išvyką. Ko gero, anaipol ne kiekvienas, Lietuvoje užaugęs, yra suspėjęs tiek jos įdomių vietų apankyti ir tiek daug apie jos istoriją bei kultūrą sužinoti. Beje, vyčių organizacijos apdovanojimai ir kiti svarbūs dokumentai – lietuviškai surašyti.

Viena iš pačių svarbiausių Lietuvos vyčių veiklos sričių – šalpos organizavimas. Jų aukos Lietuvai pažymėtos daugiaženklėmis sumomis. Vyčiai remia labdaros valgyklas, vaikų ir senelių globos namus, Vilniaus kunigų seminariją, ligonines. Užmezgę glaudžius ryšius su

Amerikos ir tarptautinėmis labdaros organizacijomis, jie kasmet siunčia medicinos įrangą, gydymo ir slaugos reikmenis, vaistus ir vitaminų rinkinius.

Šiemet rugsėjo 24-26-ąją Lietuvos vyčiai, suvažiuavę iš kelių aplinkinių valstijų į Cleveland, OH, surengė savo Vidurio centro rajono suvažiavimą ir maldos kelionę. Apie šį renginį mūsų skaitytojams netrukus vėl išsamiai papasakos jų metraštininkė Regina. O šių eilučių autorius, tame suvažiavime kreipdamasis į vyčius, priminė senuosius, šio amžiaus pradžioje įkurtus Amerikos lietuvių bažnytkaimius.

Kai prieš šimtmetį iš Lietuvos kaimų ir miestelių važiuojo dabartinių vyčių seneliai ir proseneliai, nedaug kas iš jų betikėjo vėl kada nors išvyti Lietuvą: tokia tolima ir sunki buvo ši kelionė. Ne vienas jos ir nebeįvydo. Paguldė galvelę kapinaitėse, įkurtose šalia savo pačių lėšomis ir rankomis pastatytų

Lietuvos vyčių 25-osios kuopos (Cleveland, OH) narė Joan Thompson, apdovanota už nuopelnus vyčių veiklai ir 96-os kuopos (Dayton, OH) narė Lauretta Pant, pelniusi 3-io laipsnio žymenį su 25-osios kuopos pirmininku Richard Marks JAV Vidurio centro rajono suvažiavime. *J. Jasaičio nuotr.*

bažnyčių. Liko lietuviški užrašai ant vis labiau svyrančių nedidelių antkapių.

Kai prasidėjo nuolatiniai didžiųjų lėktuvų skrydžiai per Atlantą, Lietuva labai priartėjo. Tačiau gana nedaug džiaugsmo būdavo, kai pavykdavo ją pasiekti. Jei seneliai nuo Rusijos carų priespaudos bėgo, tai vaikaičiai dar sunkesnę sovietinių okupantų priespaudą rasdavo. Tik prieš nepilną dešimtmetį atsirado galimybė be jokių

svaržymų po išsvajotą žemėlį pakeliauti. Nors ir labai nelengvas Lietuvos kelias į tikrąjį ūkinį savarankiškumą bei pilietinės visuomenės atstatymą, tačiau visai kita nuotaika dabar lydi vyčių keliones. Išsiplėtę jų ryšiai su savo kilmės kraštu, su visai neseniai tik pirmą kartą pamatytais giminačiais. Sėkmės jums, Lietuvos vyčiai, per tiek metų, per tiek kartų išsaugojusiems širdyse karštą lietuviybės kibirkštėlę.

Juozas Gaila

– Ar, mamyte, iš čia važiuosim pas močiutę?

– Tuoj, Gintarėli, bet dar turime nusipirkti mėsytės ir bandelių...

Negaliu atsigrožėti lietuvių kalba. Ir kaip gražiai tas mažiukas Gintarėlis kalbasi su savo mamyte parduotuvėje. Nieko taip nepasigendu, gyvendamas Amerikoje, kaip lietuvių kalbos, ir jau vien tik

dėl jos vertėtų grįžti į Lietuvą. Bet...

Išeinu su savo pirkiniais iš parduotuvės. Diena karšta, netoliese po medžiais, pavėsyje suolas. Sėdi trys paaugliai, betraukia dūmą, rankose – buteliai alaus. Einu pro juos ir girdžiu:

– Tai ką, bl...d, eisim ar ne? – ir nuspįjauna. Kitas at-

sako:

– Nu, kaip čia pasakius, bl...d, gal ir verta? Ką manai, bl...d?

... Lankausi pas gimines viename mieste ir išseiname aplankyti artimųjų kapų. Stebina, kad darbo dieną kapinėse tiek žmonių. Vieni ravi, kiti kibirais neša vandenį ir laisto gėlytes, kiti tik sėdi ant suoločių ir mąsto. Nežinia, ar jie savyje didžiuojasi, kad jų artimųjų antkapis gražesnis nei kitų, ar galvoja apie mūsų žemiškojo gyvenimo trapumą. Mano akį patraukia naujas, labai gražus rausvo marmuro paminklas. Jame iškalti žodžiai gali sugraudinti kiekvieną: tėvai ilgisi mylimojo sūnelio, kurį negailestingas žudikas išplėšė iš jų rankų. Stoviu ir tiesiog juntų tėvų skausmą, netekus dvidešimt dviejų metų sūnaus. Tik nepaprastai mylintys ir sielvarto kankinami tėvai galėjo žuvusiam sūnui pastatyti tokį brangų ir gražų paminklą. Mano mintis nutraukia gimnaitis:

– Čia palaidotas mafiozas, užmuštas kitų mafiozų, nepasidalinus grobiu...

Prienuose – šv. Onos atlaidai. Gatvės prie bažnyčios užkimštos automobiliais, prie

šventoriaus vartų – žmonių susigrūdimas. Diena vėl karšta ir tarp minios keistai atrodo viena besikubanti moteris, apsvilkusi nešvaria žiemine striuke ir visą galvą kažkuo apsvyniojusi. Medinė bažnyčia pilnutėlė, o erdviame, akmenine tvora apjuostame šventoriuje, didelių medžių pavėsyje susėdę ir sustoję žmonės. Apie bažnyčią eina ilga ilga procesija, vyrai neša šventųjų paveikslus, juos lydi giedotojai, gėles barstančios mergaitės. Vyrai – įvairaus amžiaus, kiti jau ilgo gyvenimo naštos gerokai slegiami, sunkiais žingsniais neša šventuosius. Neabejoju, kad tarp jų yra ir iškentėjusių Sibiro tremtį, kurie ne kartą maldoje kreipėsi į tuos šventuosius. Gėles barstančios mergaitės – tarsi angeliukai: baltomis suknelėmis, žolynėlių vainikais ant galvų, viena už kitą gražesnės. Mišios perduodamos šventoriuje per garsiakalbius, iš bažnyčios išnešama viena kita nualpusi nuo kaitros mergaitė. Po medžiais, prie akmeninės tvoros – kibiras su vandeniu ir puodelis. Prie jo nuolat ateina tėvai su vaikučiais atsigerti. Kibire plaukioja nuo medžių įkritę šapai ir lapai, bet tai

netrukdo ištroškusiems atsigerti, pasinaudojus tuo vienu puodeliu. Štai tėvas paskalauja puodelį, atsigeria pats ir duoda savo mažamečiui. Šiam begeriant, tėvas kažkam skambina savo mobiliuoju telefonu.

Prisimenu savo vaikystę: per rugiapjūtę nešdavau šalto vandens iš šulinio kertantiems rugius. Gerdavo visi iš vieno puodelio. Tai buvo prieš pusšimtį metų. Tada mūsų kibiras buvo skardinis, šiek tiek aprūdijęs, čia jis plasmasinis, bet puodelis išliko toks pat – emaliuotas, baltas, apdaužytais krašteliais. Tada mano tėvas rymojo ant dalgio, o dabartinis tėvas kalba mobiliuoju...

Po pamaldų pasipila žmonės iš bažnyčios. Ant grindinio prie vartų sėdi ta anksčiau matyta moteris su striuke, apnuoginusi savo vieną koją, kuri visa mėlyna, o ant blauzdos – baisiai atrodanti raudona dėmė. Matau, kaip mergaitės prašo mamų pinigų ir meta smulkius paliegelei į puodelį. Šventoriuje – stalai su religinėmis relikvijomis. Paimu grandinėlę su kryželiu. Ant jos užrašyta: "Designed in Italy, made in Taiwan". Berniukas išsirinkęs vieną, derasi su pardavėju:

(Nukelta į 4 p.)

Lauko keliukas šalia Labanoro girios. *L. Milčiaus nuotr.*

Girdėta iš Vilniaus

Dr. K. BOBELIS PRIMENA. Seimo narys K. Bobelis ragino Seimą neskubėti tvirtinti sienos su Rusija sutarties, nes tai *de jure* pripažintų Kaliningrado sritį Rusijai ir atimtų iš Lietuvos teisę dalyvauti sprendžiant šios teritorijos likimą. "Aš nežinau nė vienos Europos valstybės, kuri būtų pripažinusi *de jure* Karaliaučiaus kraštą Rusijai", - teigė K. Bobelis. Pasak jo, tvirtinimą skubina Užsienio reikalų ministerijos vadovai, tačiau nepateikia rimtų argumentų, kodėl Seimas tai turi skubiai padaryti. 1945 metų Potsdamo konferencijoje buvęs Kionigsbergo kraštas buvo 50-čiai metų perduotas SSRS administravimui iki naujos konferencijos, kuri iki šiol neįvyko.

• **ENERGETIKA.** Su Lietuvos energetikos strategija bei sprendimais dėl Ignalinos atominės elektrinės veiklos buvo supažindinti Vienoje vykstančios Tarptautinės energetikos agentūros (TATENA) 43-osios Generalinės konferencijos sesijos dalyviai. Ūkio viceministras Viktoras Valentukevičiaus pabrėžė, jog elektrinės uždarymas pareikalaus milijoniškų lėšų, ir Lietuva negalės jo įgyvendinti be finansinės ir techninės Europos Komisijos bei kitų tarptautinių organizacijų paramos.

• **PASKOLA.** Austrijos bankas "Raiffeisen Zentralbank Osterreich" ir JAV bankas "Chase Manhattan" suteikė Lietuvai 30 mln. JAV dolerių paskolą. Didžioji jos dalis bus perskolinta "Mažeikių naftai" atsiskaityti su Būtingės naftos terminalo rangovais bei gamyklos atnaujinimui.

• **TIEKIAMAS ŠVARESNIS VANDUO.** "Lietuvos aidas" rašo, kad Vilniaus šiaurinės ir vakarinės dalies gyventojai jau gavo kur kas geresnės kokybės geriamojo vandens: atidarius "Geležinio Vilko" trečiojo pakėlimo stotį, vanduo iš Antavilių į Viršuliškes dabar teka išvalyta ir iš vidaus rūdims atsparia medžiaga padengta magistraline linija. Pradėjo veikti nauji geležies šalinimo įrenginiai Tupatiškių vandenvietėje. Dienraščio teigimu, vanduo Vilniaus miestui tiekiamas iš 20 vandenviečių, kuriose naudojami 273 gręžiniai. Daugelis Vilniaus vandenviečių yra Neries slėnyje, kartais atstumas nuo jų iki tolimiausio vartotojo esti net 27 km. Pagrindiniai vamzdiniai nuo vandenviečių iki miesto tinklų nutiesti 1965-1976 m.: jie plieniniai ir nepadengti antikorozone medžiaga.

• **NEDARBAS.** Statistikos departamento duomenimis, pasak Lietuvos verslininkų darbdavių konfederacijos viceprezidento Z.A. Kaminsko, nedarbo rodiklis Lietuvoje - 8,7 proc. "Jais pasitikėti negalima. Neoficialus rodiklis - 20-22 proc. Vadinasi, 12 proc. piliečių neturi legalių pajamų."

• **NUSIKALTIMAI.** Šiauliuose pavogta mašina su joje miegojusiū vaiku. Policijai paskambinęs šiaulietis S.A. labiausiai išgyveno ne dėl neseniai įsigyto 10 tūkstančių litų kainuojančio automobilio, o dėl kartu su mašina dingusio sūnaus Pauliaus. Jis pareigūnams paaiškino, kad kartu su žmona ir sūnumi nuvažiavo į Lyros gatvėje esantį prekybos centrą apsipirkti. Bevažiuojant berniukas automobilyje užmigo, tad tėvai nusprendė jo nežadinti ir, palikę užrakintą automobilį šalia įrengtoje stovėjimo aikštelėje, nuėjo į parduotuvę. Po 10-15 minučių sugrįžę iš parduotuvės, neberado nei automobilio, nei jame palikto sūnaus. Praėjus pusvalandžiui, į policiją paskambino moteris ir pranešė, kad Preilos gatvėje tėvų ieško pasiklydęs mažametis berniukas. Vaikas pasakė, jog jį pažadinę nepažįstami dėdės liepė lipti lauk iš automobilio.

• **GELTONOJI SPAUDA SUŽLUGDĖ OPERACIJĄ.** Vilniaus universiteto Santariškių ligoninės Širdies chirurgijos klinikoje šešerių metų mergaitei turėjo būti persodinta širdis. Tačiau operacija neįvyko - atgabenti širdį ir inkstus į Klaipėdą išvykusi medikų brigada grįžo tuščiomis. Profesoriaus V. Sirvydžio nuomone, operaciją sužlugdė žurnalistų smalsumas. Ir Nefrologijos klinikos vadovas profesorius B. Dainys piktinosi, kad operacijų laukiantys ligoniniai nukentėjo dėl etiką pamynusių žurnalistų kaltės. Mirusio berniuko artimuosius, nenorėjusius skelbti apie pasiryžimą dovanoti jo organus, iškaukino prie sraigtasparnio atvykę LNK televizijos ir "Lietuvos žinių" dienraščio žurnalistai.

• **PASIVAŽINĖJIMAI.** Iš Prancūzijos miesto Marli po 5 dienas trukusios kelionės grįžo Vilkaviškio rajono savivaldybės delegacija. 50 vietų autobusu į Prancūziją keliavo 13 rajono Tarybos narių, 3 savivaldybės pareigūnai, 2 atsakingi Vilkaviškio policijos komisariato bei 1 Kybartų posto darbuotojas. Kilus šurmuliui, į kelionę vykti paskutinę dieną atsisakė 6 iš anksčiau keliauti planavusių Tarybos narių. "Šiomet Marli miesto tarybos nariai turėjo pirmi atvažiuoti į Vilkaviškį, bet jiems trūko lėšų atvykti ir pigiau kainavo priimti mus. Jie ruošiasi atvykti kitamet", - pasakė delegacijos vadovas, savivaldybės administratorius Artūras Simanavičius. Balsuojant už 40 tūkst. litų skyrimą šiai ekskursijai, vicemeras bandė aiškinti, kad tokios sumos reikia Pilviškių mokyklos šildymui, bet nebuvo išgirstas. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

JAV Konstitucija buvo pasirašyta 1787 m. rugsėjo 17 d. Pirmajame Konstitucijos skyriuje įrašyta, kad valstybė turės suskaičiuoti savo gyventojus kas dešimtį metų. Pirmasis gyventojų surašymas įvyko 1790 metais. Šį darbą atlikti buvo pavesta tuometiniam valstybės sekretoriui Thomas Jefferson, kuris vėliau tapo trečiuoju JAV prezidentu.

Daug metų gyventojų surašymus vykdė valstybės tarnautojai, kuriems tekdavo apilankyti kiekvieną šeimą. Vyriausybei labai svarbu žinoti, kiek žmonių gyvena kiekvienoje valstybės dalyje. Nuo jų skaičiaus priklauso, kiek atstovų valstija gali turėti Kongrese. Valstijoms irgi svarbu žinoti, kur didėja arba mažėja gyventojų telkiniai. Nuo to priklauso, kur teks steigti mokyklas, tiesti naujus kelius, statyti tiltus. Vadinamosios "Census" įstaigos tarnautojai įrašydavo į knygas ne tik gyventojų skaičių, bet ir jų amžių, rasę lytį, pajamas ir užsiėmimus. Visada būdavo pabrėžiama, kad žmonių atsakymai laikomi paslapyje, žinomi tik "Census" biuro valdininkams, kurie pradėdami darbą prisiekia, kad laikys visiškai paslapyje gautus atsakymus. Viešai skelbiami tik bendri valstybės skaičiai ir atsakymai.

Paskutiniame gyventojų surašyme, įvykusiame Jungtinėje Amerikos Valstijose 1990 metais, buvo suskaičiuoti 248,709,872 gyventojai. Po surašymo girdėjosi skundų, kad valdininkai daug ko neaplanke, kai kuriuos praleido ir padarė visokių klaidų. Buvo kritikuojamos ir į knygas įrašomos kategorijos.

Naujasis gyventojų surašymas vyks ateinančiais me-

KIEK GYVENTOJŲ JUNGTYNĖSE VALSTIJOSE?

tais - 2000 m. balandžio 1 d. Surašymo biuras jau spėjo, kad Amerikoje bus apie 275 mln. žmonių, gyvenančių šeimose, kurių skaičius gali siekti 119 milijonų. Šiam surašymui bus plačiai naudojami pašto patarnavimai, todėl biuras labai išplėtė adresų rinkimą. Jau kovo mėnesį gyventojai gaus klausimų lapus, kuriuos turės užpildyti ir grąžinti "Census" biurui. Valdininkai patys apilankys šeimas, kurios gyvena labai sunkiai prieinamose vietose, salose, užsnigtuose kalnuose ar vietovėse, į kurias nenutiesti keliai. Biuras, susumavęs visus atsakymus, surašys gautus duomenis ir iki 2000 m. gruodžio 31 d. pasiųs Prezidentui. Remiantis naujais skaičiais, visos valstijos gaus pranešimą, kiek atstovų jos gali pasiųsti į Kongresą. Apie tai turi būti pranešta iki 2001 m. balandžio 1 d. Iš gyventojų skaičiaus pasikeitimų federalinė vyriausybė nustato, kiek federalinių lėšų gaus kiekviena valstija.

Po paskutiniojo surašymo skundai pasiekė net Aukščiausiąjį Teismą. Demokratai skundėsi, kad valdininkai daugiausia pražiopsojo ir neįtraukė į sąrašus miestuose gyvenančių skurdžių, benamių, nelegalių imigrantų. Vien Niujorko valstijoje į sąrašus nepateko apie 8 milijonai žmonių. Kitur, kaip Teksase (Texas), kai kurios šeimos įrašytos kelis kartus, nes turtingieji turi po kelis namus ir buvo "suskačiuoti" ne vieną kartą. Aukščiausiasis Teismas sausio 25 d. penkiais balsais prieš keturis nutarė, kad gyventojus reikia skaičiuoti ne "apytikriai", bet bandyti surašyti visus, skiriant daugiau valdininkų ir miestų lūšnoms. "Census" biuras tuoj paskelbė, kad toks surašymas daugiau kainuos - iš viso apie 6 milijardus dolerių.

Besiruošdami gyventojų surašymui, biuro vadovai skelbia, kad laukiama didelio ispanų kilmės, vadinamų "Latino" žmonių skaičiaus padidėjimo. Paskutiniojo surašymo metu ispanakalbiai

gyventojai sudarė 9 %. Jų visada būdavo nemažai Kalifornijoje, Teksase, Floridoje ir Niujorke. Paskutiniu metu meksikiečiai pradėjo kurtis Georgia, Arkansas, Nevada ir North Carolina valstijose. "Census" biuro tarnautojas Larry Sink spaudai pareiškė, kad tokiu greičiu didėdama ispanakalbių "mažuma" pralenks gyventojų skaičiumi juoduosius amerikiečius iki 2004 metų. Didės "Latino" įtaka politikoje ir versle.

Labai padaugėjo ateivių iš Azijos šalių ir Ramiojo vandenyno salų. Šie naujieji amerikiečiai 1990 metais sudarė 3% visų gyventojų, o šiemet jie sudaro jau 4%: jų priskaičiuojama apie 10.5 mln. Daug jų įsikūrė vakarinėje JAV valstijose.

Naujieji imigrantai dažnai užima svarbias mokslo pozicijas Amerikoje. Neseniai Sharon Levin iš Missouri universiteto ir Paula Stephan iš Georgia universiteto peržiūrėjo Amerikoje gyvenančių ir dirbančių mokslininkų sąrašus. Jų sudarytame sąraše buvo 4,500 inžinierių fizikų, gimusių svetur. Prieš 20 metų tik penktadalis pagarsėjusių mokslininkų buvo gimę užsienyje. Dabar tokių žmonių yra apie 60 proc. Daugiausia jų imigravo iš Britanijos ir Vokietijos. Daug daktaro laipsnius turinčių darbuotojų atvažiavo iš Indijos ir Kinijos. Kalifornijos aukštosios technologijos pramonės įmonėse įgudę azijiečiai užima apie 50,000 darbo vietų ir pagamina produkcijos už 17 milijardų dolerių. Minėtos mokslininkės nustatė, kad net 30 % Amerikos mokslo žurnaluose išspausdintų mokslo darbų autorių yra gimę užsienyje. Per praėjusį dešimtmetį Amerikoje įsisteigusios biotechnikos bendrovių pirmininkų ar steigėjų tarpe net ketvirtadalis - gimę užsienyje. Daug žymių mokslo darbuotojų, gimusių kitose valstybėse, dirba JAV šalies laboratorijose ir universitetuose. Visa tai atspindės ateinančių metų gyventojų surašyme.

Keliais sakiniais

• Pradėjo darbą Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja. Rugsėjo 21 d. jos posėdyje kalbą pasakė JAV prezidentas Bill Clinton. Jis pakvietė 188 valstybių atstovus sutikti naują šimtmetį su pasiryžimu gyventi taikiai, atsisakyti ginklų, galinčių sunaikinti vi-

są pasaulį. Jis atsiprašė, kad Amerika vis dar skolinga Jungtinėms Tautoms daugiau kaip milijardą dolerių. Jis iki šiol stengėsi, kad skolos būtų sumokėtos. Mokėjimą, kaip žinoma, sustabdė dešinieji Kongreso nariai. Dėl tų skolų Ameriką barė Suomijos už-

sienio reikalų ministrė Taria Holenen..

• Rugsėjo 21 d. lietuvus sutrukdė Jugoslavijoje organizuojamas demonstracijas prieš dabartinę Slobodano Miloševićiaus valdžią. Belgrade susirinko 10,000 minia, (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428
e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pima klase - \$58 • Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. • Atskiro numerio kaina - 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nepausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nespausdinami.

Redaktoriaus skiltis

Kam reikia sumaišties?

Nagrinėjant iš Lietuvos gautus pranešimus apie valdinių savivalę, sukčiavimą, lėšų švaistymą, išryškėja, kad nusikaltimų grandinę sudaro ne tik atskirų asmenų veiksmai. Daug faktų liudija, kad valstybei kenkiama gana apgalvotai, numatant ilgalaikes tokio kenkimo pasekmes, kėsiantis į Lietuvos nepriklausomybės pamatus. Praeitą mėnesį iškelta bankroto byla jau keturioliktam bankui - "Litimpeks". To banko pavadinimas skandalinguose pranešimuose sumirgėjo LDDP valdymo metais. Vienu metu policija apsupo du bankus: "Akcinį inovacinį" ir minėtąjį "Litimpeks". Kaip dažniausia tokiais atvejais Lietuvoje būna, kurį laiką policininkai trypčiojo aplinkui, o viduje be perstojo užėję popieriaus karpymo mašinos. Suimti bankų valdytojai netrukus paleisti. Po to vis buvo kartojama, kad "trūksta įrodymų".

"Akcinis inovacinis" žlugo tuoj pat, o "Litimpeks" gyvavo dar ketverius metus. Neretai pasirodydavo pranešimai, kad jis jau greitai atsigaus, o klientai jokių nuostolių nepatirs. Paaiškėjo, kad šiame, atsiprašant, banke buvo sukurtas įmantrus apgaulinėjimo mechanizmas. Ypač sėkmingai darbavosi aferistai, klastojantys bankinius pervedimus. Klientai iš banko gaudavo pranešimus, kad jų pageidavimu pinigai praveisti nurodytoms įstaigoms. Iš jų sąskaitų būdavo nurašomos atitinkamos sumos. Viskas atrodė gana rimtai, kol pradėjo aiškėti, kad "pervestų" pinigų beveik niekas negavo. Ypač nukentėjo šiame banke savo lėšas laikiusios įmonės. Dabar banko veiklą tirianti mokesčių policija nustatė neatliktų pervedimų už beveik 60 milijonų litų. "Lietuvos aidas" rašo: "Sunku suvokti, kaip teisinėje valstybėje galimi tokie triukai, tačiau pavyzdžiai tai liudija. Išsiaiškinti, kieno nurodymu tai darėta - teisininkų reikalas". Suprantama, kad nei Mokes-

čių inspekcija, nei "Sodra" jokių pasiaiškinimų iš įmonių nepriima: pinigų negavus, skaičiuojami delspinigiai. Dienraštis tvirtina: "Akivaizdu, kad ne viena įmonė vėl bus paklupdyta."

Ką reiškia įmonių "klupdymas"? Tai reiškia, kad dar labiau sumažės gamyba ir išaugs bedarbių eilės, kad nauji darbingų žmonių būriai neteks pragyvenimo šaltinio. Jau dabar rašoma, kad nedarbas palietė 20-22 proc. darbingų gyventojų. Dar labiau išaugs nuskaistamumas, pagausės sveiku protu nebesuvokiamų veiksmų: savo vaikų žudymo, savižudybių ir pan. Dar labiau sustiprės nepasitenkinimas visa valdžios sistema, nepriklausomai nuo jos atskirų grandžių kaltės. Bus kaltinamas Seimas, o ypač jo Pirmininkas. Ar ne to ir siekė "bankininkai bei tie, kurių nurodymu jie veikė?"

Štai dar keli pavyzdžiai. Į Lietuvą kontrabandos keliais patekusių alkoholinių gėrimų apyvarta - mažiausiai 200 mln. litų. Stambių valstybinių įmonių direktoriai moka apdraudus mokesčius privačiai draudimo bendrovei, kurios savininkai yra jie patys. Čekų prekių į Lietuvą įvežama už beveik penkis kartus didesnę sumą nei lietuviškų į Čekiją. O štai Lietuvos veterinarijos akademija artėja prie bankroto. Teismas įpareigojo ją sumokėti bendrovei "Kauno energija" 275.7 tūkst. litų. Darbo užmokesčiui trūksta 412 tūkst. litų.

Neseniai įvyko "kairiųjų" partijų aktyvo pasitarimas, kuriame šalia LDDP dalyvavo socialdemokratų, Naujosios sąjungos, socialistų, Rusų sąjungos ir kai kurių kitų partijų atstovai. Pareiškimą "Dėl bendradarbiavimo, rengiantis rinkimams" pasirašė Č. Juršėnas, K. Prunskienė ir A. Paulauskas. Pasinaudodami suirute, prasidėjusia neseniai LDDP valdymo laikais, ekskomunistai ruošiasi sugrąžinti politinę valdžią. Ekonomiką jie jau seniai užvaldė.

Juozas Žygas

Nepaisant to, kad pagaliau Vilnius Lietuvai sugrįžo, bet žaizdos dar negyja. Per 20-tį lenkų valdymo metų kraštas buvo taip sulenkintas, kad praeis (matant dabartinių lietuvių pastangas) gal daugiau kaip šimtas metų, kol lietuviybė šioje provincijoje pasieks nors 1920 m. lygį. O Seinuose lietuviybė yra beveik visai sunaikinta, nors 1905-1918 metais tai buvo lietuviybės židinys. Kuomet Vilnius ir Kaunas dar beveik tamsoje skendėjo, lietuviybės šviesa sklido iš Seinų. Šiame krašte plėtėsi organizuota lietuvių jaunimo veikla. "1918 m. prie Seinų esančiame miške įvyko Seinų apylinkės pavasarininkų šventė, sutraukusi per 1000 jaunimo. 1919 m. liepos 2 d. (per Aplankymo atlaides) Seinuose įvyko didžiulė lietuvių patriotinė demonstracija - eitynės, kuriose dalyvavo per 10,000 miesto ir apylinkių lietuvių, išreiškdami protestą dėl Lenkijos pretenzijų į šį kraštą. [...] 1909 m. vasarą "Šaltinio" redakcijos patalpose buvo sušauktas pirmasis lietuvių kalbininkų suvažiavimas. Suvažiavimo tikslas buvo paruošti lietuvių kalbos vadovėlius. Jis truko apie 2 mėnesius; dalyviai sudarė gramatikos ter-

NEGALIME UŽMIRŠTI PADARYTOS ŽALOS

minologiją ir pasiskirstė darbą: J. Jablonskis - Rygiškių Jonas apsiėmė paruošti sintaksę, K. Būga rašybos vadovėlį ir J. Šlapelis - etimologiją. Tuo būdu Seinuose gimė pirmieji kalbininkų sutarimu paruošti lietuvių kalbos vadovėliai (L.E. XXVII t. 183 psl.)." Kaip matome, Seinai buvo lietuviybės centras. Kas dabar iš jo liko?

O Lietuvos vadovai, gal net sąžinės graužimo nejausdami, su Lenkija bičiuliaujasi ir net apie draugystę kalba. Vienas reikalas yra kaimynystė, ir visai kitas - draugystė! Žinant istoriją, lenkų pažadais ir parašais negalima tikėti.

Seinų ir kitų Vilniaus krašto lietuvių skriaudos ir nelaimės prasidėjo, kuomet Lenkija sulaužė 1920 m. spalio 7 d. Suvalkuose pasirašytą sutartį, pagal kurią Vilnius ir didelė dalis jo krašto turėjo Lietuvai priklausyti. Bet tas jų parašas nieko nereiškė. Tą pačią dieną, kai maršalas J. Pilsudskis, kuris tuo metu buvo savo specialiaume traukinyje, Baltstogės stotyje ir iš ten davė nurodymą pasirašyti Suvalkų sutartį, iš ten pat, praslinkus vos keletui valandų, maršalo įsakymu lenkų kariuomenės daliniai, vadovaujami gen. Żeligowski, peržengė ką tik nustatytą demarkacijos liniją ir jau spalio 9 d. užėmė Vilnių. Ta Suvalkų sutartis tebuvo tik Żeligowski "sukilimo" plano da-

lis. Buvo norėta pasauliui parodyti, kad Lenkija turinti gerų norų, tačiau generolai yra neklaužados ir sukyta prieš Lenkijos valdžią.

Ne tik Vilniaus krašte, bet ir užimtose ukrainiečių žemėse lenkai vykdė žiaurią nutautinimo politiką. Uolūs jos vykdytojai buvo ne tik žandarai. Dideli jų talkininkai buvo lenkai arba aplenkinti kunigai. Kunigų veikla buvo pavojingesnė, kadangi anais laikais jie turėjo didelį autoritetą ir įtaką žmonėms. O patys didžiausi lenkinimo apaštalai buvo lenkų vyskupai. Jų pirmutinis tikslas buvo ne krikščionybės, bet lenkiškumo skleidimas. Neveltui prieš karą Lenkijos spaudoje buvo rašyta, kad vysk. R. Jalbzykowski veikla Seinų krašte atstojo dvi kariuomenės divizijas. Manychiau, kad Lietuvos katalikų bažnyčia turėtų jausti tą žalą, kuri jos tarnų lietuvių tautai buvo padaryta. Turėtų jausti nors tiek, kad toliau lenkiškumui netarnautų. O dabar dar yra gana daug vietovių, kur lietuviškos šeimos neturi galimybės lankyti lietuviškas pamaldas.

Vilniaus vaivada L. Bočianski lietuvius kunigus persekiojo. Vysk. R. Jalbzykowski juos iškeldavo į aplenkintas ar sugudėjusias parapijas, o į jų vietą atkeldavo lietuviškai nemokančius kunigus. Tačiau ir dabar, po tiek metų ta pati "tvarka" išliko!

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

vas ajatola *Khomeini* įsakė šios knygos autorių nužudyti. Irano fondas net pažadėjo pusterčio milijono dolerių premiją tam, kad rašytoją nužudys. Tada Britanija nutraukė ryšius su Iranu.

• Izraelio kovos lėktuvai daužė Libane įsikūrusias islamo kovotojų stovyklas. Irano remiami partizanai nušovė du libaniečius krikščionis, tarnaujančius Izraeliui.

• Kaip skelbia NATO vadovybė, Kosove buvo suformuotas civilių vyrų Kosovo apsaugos korpusas. Jis padalintas į šešias brigadas, kurioms vadovauja buvę Kosovo išlaisvinimo armijos vadai. Vyriausiu korpuso vadu tapo buvęs Kosovo išlaisvinimo armijos štabo viršininkas *Agim Ceku*. Kosoviečiai džiaugiasi, kad naujoji jėga sudarys būsimosios Kosovo kariuomenės branduolį. Policijos uždaviniais spręsti Jungtinės Tautos organizuoja

savo būrius.

• Rytų Timore išsikėlusį tarptautinę kariuomenę pirmąsias rūpinasi maisto tiekimu gyventojams. Vežami ryžių, miltų maišai, valgomosios aliejaus ir geriamo vandens buteliai.

• Rugsėjo 20 d. Vokietijoje *Muenchen* ligoninėje mirė 67 metų Raisa Maksimovna Gorbačiova, gimusi Sibire, Rubisovsko mieste, geležinkelio inžinieriaus šeimoje. Rusijos prezidentas B. Jelcin pasiuntė užuojautą Michailui Gorbačioviui ir jo dukteriai Irinai. Velionė ilgai sirgo kraujo vėžiu.

• Rugsėjo pabaiga ir rugsėjis pasižymėjo gamtos nelaimėmis. Daug žmonių žuvo žemės drebėjimų metu Turkijoje, Graikijoje ir Taiwan saloje. Stiprūs vėjai ir potvyniai padarė daug žalos rytinėms Amerikos valstijoms. Kai kur teko iškraustyti ištisus miestelius. Nukentėjo ūkininkai, potvyniuose žuvo daug galvijų, paukščių.

PRIEŠTARINGI LIETUVOS VAIZDAI

– Dėdė, atiduosi už penkis litus?

Dėdė, purtydamas galvą:
– Ne, septyni litai.

Berniukas nueina. Prie vartų – dar du elgetos. Jis ir vienam, ir kitam pažeria centų.

... Palangoje liepos mėnesį – masė žmonių. Basanavičiaus gatvėje kavinukė prie kavinukės, prie jų lauke – staliukai po skėčiais. Vakais ten – muzikantai. Jie stengiasi perrėkti ne tik kaimynus iš abiejų pusių, bet ir muzikantus iš kitos pusės gatvės. Konkuruoja ne savais balsais, bet garsiakalbiais perduodamais įrašais. Atrodo, jie tik žiopčioja prie mikrofonų, leisdami elektronikai atlikti vadinamąjį dainavimą. Ir taip, iki vidurnakčio Palanga alsuoja muzikos ritmu.

Dieną muziką pakeičia lėktuvų gausmas – aviacijos šventė. Danguje, virš jūros ir virš namų stogų nardo lėktuvai. Viename iš jų – ir naujasis premjeras – Rolandas Paksas. Pajūry – šlapių marškinėlių ir gražiausių užpakaliukų konkursas. Gausiai susirinkusios publikos džiaugsmui, konkurso dalyvių ne-

(Atkelta iš 1 p.)

trūksta. Merginos laistomos vandeniu, kad išryškėtų jų kūno privalumai, viena kita visai apsinuogina.

Sekmadienį Palangos bažnyčia pilnutėlė žmonių. Per apšlakstymą skamba choras: "Apšlakstyk mane, Viešpatie, vandeniu, ir būsiu tyras: nuplauk mane ir pasidarysiu baltesnis už sniegą..." Bažnyčioje vyrauja vyresnio amžiaus moterys, bet netrūksta ir jaunų šeimų su vaikais. Tačiau dauguma – motinos su vaikučiais arba senelės su vaikaičiais.

Myli ir puošia lietuviai savo mažuosius. Papuošti jie ne tik čia, bažnyčioje, bet ir bevaikščiojantys su tėvais Palangos tiltu, bežaidžiantys kiemuose. Bet kodėl dalis jų nueina kitokiais keliais? Kodėl tas Gintarėlis tampa įžuliu paaugliu su alaus buteliu rankoje, cigarete dantyse, bešišvaistančiu rusiškais keiksmazodžiais?

Tereikia tik pažvelgti į daugiabučių laiptines, liftus: išdaužytos elektros lemputės, nuniokotos pašto dėželės, išterliotos liftų sienos. Juk ten

jis ir jo tėvai gyvena. Kažkaip juos mylintys tėvai to nemato. Nemato jie, ir kai jų atžalos su nešiojamais telefonais pradeda vaikščioti ir iš kažkur gautais automobiliais važinėti. Bet kaip jie susirūpina, kai jaunuoliai už išžaginimą atsiduria kaltinamųjų suole! Nepagaili nei dolerių, nei grąšinimų nukentėjusiai ir jos tėvams, kad tik pastaroji kaltinimus atšauktų. Nepagaili jie nei lėšų brangiam paminklui gaujų kare žuvusiam sūnui. Lieja ašaras, jo netekę. Bet juk reikėjo jas lieti, kai jis vogė automobilius, rinko duokles iš verslininkų ir gal net juos žudė.

"Apšlakstyk mane, Viešpatie, vandeniu, ir būsiu tyras..." skamba bažnyčioje, ir motinos glaudžia prie savęs jaunuosius. Ar išaugs iš jų nauja karta? Ar šios mergaitės su žolynų vainikėliais taps šlapių marškinėlių konkursų dalyvėmis ir šokėjomis Arabų Emyratuose? Ar berniukai taps nusikalstamų grupuočių nariais ir griežto režimo kolonijū inamiais?

Apšlakstyk, Viešpatie, Lietuvą vandeniu, kad ji būtų tyra.

PASAULIS IR LIETUVA

*** KAS LIKVIDUOS STALINO IR HITLERIO PAKTO PASEKMES?** Įsijungimas į Europos ir transatlantines organizacijas būtinas Lietuvai, Latvijai ir Estijai "kaip natūralaus jų vystymosi sąlyga". Tai Vilniuje tarptautinėje konferencijoje "Molotovo-Ribbentropo paktas: Baltijos šalių dabartis ir ateitis" pareiškė Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus. Jo manymu, paktas įtikinamai patvirtino jėgos politikos sprendimų trumpaamžiškumą. Pasak Prezidento, Baltijos valstybės savo elgesiu ir sprendimais patvirtina bendradarbiavimo prielaidas: stiprina regiono saugumą ir stabilumą, remia dialogą su kaimynais. (INTERFAX)

*** PIRMASIS SVARSTYMAS – SĖKMINGAS.** Latvijos Seimas per pirmąjį svarstymą pritarė įstatymo projektui dėl Latvijos ir Lietuvos jūros sienos sutarties ratifikavimo. Už įstatymo projektą balsavo 56 deputatai, prieš – 18, susilaikė 11. Jūros sienos sutartis Latvijos parlamente turi būti ratifikuota per tris svarstymus. Seimas atmetė "Tėvynės ir laisvės" ir Judėjimo už Latvijos nacionalinę nepriklausomybę susivienijimo frakcijos siūlymą atidėti šio klausimo svarstymą, kol bus sudaryta dar viena Latvijos ir Lietuvos sutartis – dėl naudingųjų iškasenų telkinių, esančių abipus sienos. (BNS)

*** KAS VILKINA DERYBAS?** Lietuvos derybos su "Williams" dėl Mažeikių naftos gali būti atidėtos iki lapkričio, "Klaipėdos naftai" pranešus, kad bendradarbiavimą su Mažeikių nafta ji svarstys tik lapkričio mėnesį vyksiančiame visuotiniame akcininkų susirinkime. Praėjusią savaitę "Williams" laiške Lietuvos vyriausybei išdėstė naujus pasiūlymus dėl Mažeikių naftos finansavimo. (REUTERS)

*** PROTESTAI GUDIJOJE.** Minske ketvirtadienį įvyko masinė protesto akcija prieš valdžios socialinę ir ekonominę politiką. Akciją organizavo Baltarusijos profsąjungų federacija, kurią parėmė verslininkų profsąjungos bei laisvosios profsąjungos. Teisėsaugos organų duomenimis, mitinge dalyvavo apie 8 tūkst. žmonių. Pagrindiniai reikalavimai – ekonominiai: reikalaujama sukurti sąlygas darbo užmokesčio augimui, sustabdyti kainų kilimą ir infliaciją, atšaukti įstatymus, ribojančius gamybos plėtrą, atšaukti prezidento dekretą dėl kontraktų sistemos valstybinėse įmonėse įvedimo ir kt. Masiniai darbininkų susirinkimai vyksta visuose stambiuose šios respublikos miestuose. (INTERFAX-ZAPAD)

*** "UŽĖMĖ, TAI UŽĖMĖ".** Nepriklausomų valstybių sandraugos saugumo ir spectarnybų posėdyje St. Peterburge Rusijos premjeras V. Putin žurnalistams taip paaiškino apie Rusijos pajėgų įžengimą į Čėčėnijos teritoriją: "Užėmė, tai užėmė, ką dabar padarysi"; "be vyriausybės žinios niekas nevyksta"; "mes neturime sienos su Čėčėnija, tai – Rusijos Federacija". Rusijos kompartijos vadovas Genadij Ziuganov mano, kad nė viena Kaukazo problema negali būti išspręsta karo būdu ir kad už terorizmą negalima kaltinti visos tautos.

*** RUSIJOS VALDŽIA BIJO TIESOS.** Lietuvos Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pareiškimas apie Čėčėnijos reikalus "sukėlė pasipiktinimą" Maskvoje. Tai pareiškė Užsienio reikalų ministerijos atstovas Vladimir Rachmanin.

*** RUSIJOS KARIUOMENĖ VĖL ŽUDO ČEČĖNUS, O VAKARAI "RŪPINASI".** Vokietija, Prancūzija ir Italija spalio 30 d. išplatino bendrą pareiškimą, kuriame išreiškė "giliausią susirūpinimą" dėl Rusijos bombardavimų kampanijos Čėčėnijoje, pabrėždamos augantį Vakarų susirūpinimą dėl naujo karo Kaukaze. Trys pasirašiusios pareiškimą šalys siūlė Rusijai rasti politinį konflikto sprendimą bei paragino ją pateikti "išsamų paaiškinimą" dėl bombų sprogdomųjų Rusijos miestuose, kuriuos organizavus Maskva kaltina Čėčėnijoje susitelkusius islamistų sukilėlius. Kartu pareiškime šios trys ES valstybės pažymi, jog jos gerbia Rusijos Federacijos teritorinį vientisumą. JAV patarė Rusijai susilpninti bombardavimą ir susilaikyti nuo sausumos puolimo. Apžvalgininkai daro prielaidą, kad Vakarai ramiai žiūri į Rusijos bombardavimus Čėčėnijoje iš dalies dėl išaugusio susirūpinimo islamo ekstremizmu, taip pat siekdami išvengti palyginimo su NATO kampanija Kosove, kurią smerkė Rusija. Apžvalgininkai įitaria, kad konflikto naudojasi politikai, siekiantys laimėti prezidento rinkimuose ateinančiais metais. (REUTERS)

*** DŪMA GINA NUSIKALTĖLIUS.** Rusijos Dūma kreipėsi į Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų. Abejodama dėl Vilniaus apygardos teismo nuosprendžio prieš 1991 m. sausio pučistus teisingumu, Dūma prašo Prezidentą paleisti į laisvę Mykolą Burokevičių. (ITAR-TASS)

*** NELAIMĖ JAPONIJOJE.** Per avariją Japonijos atominėje gamykloje, esančioje už 100 km į šiaurės rytus nuo Tokijo, nukentėjo darbininkai. Radiacijos lygis už gamyklos ribų buvo 10 kartų didesnis už leistinas normas, o gamyklos viduje 4 000 kartų viršijo leistinas normas. (DPA, NVS)

SIGNATARŲ KLUBO NARIAI PANEMUNĖS PILYSE

Dr. Leonas Milčius

Pradžioje – šiek tiek apie Kovo 11-osios Akto signatarų klubą.

Dar 1993 m. Seime buvo įkurtas "Kovo 11-osios Akto signatarų" klubas. Jam šiuo metu priklauso 104 nariai. Suprantama, kad signataras pats nusprendžia, ar jis nori dalyvauti klube, jį remti ir toliau bendrauti su buvusiais Aukščiausios Tarybos deputatais. Signatarų klube gali dalyvauti ir dalyvauja ne tik

tie deputatai, kurie balsavo už Lietuvos nepriklausomybę bei pasirašė Kovo 11-osios Akta, bet ir vėliau – antrame rinkimų rate – išrinkti ir Nepriklausomybę palaikę deputatai, o taip pat jau mirusių signatarų šeimų nariai. Kai kurie signatarai – dabartiniai Seimo nariai – dėl užimtumo, arba manydami, kad tikraisiais signatarais dera laikyti tik du pirmuosius Akta pasirašiusius asmenis, iki šio laiko dar nepareiškė noro įsijungti į klubo veiklą.

Klubas kiekvienais metais renka savo valdybą, kanclerį ir prezidentą. Klubo išlaikymui nariai moka metinį nario mokestį, siunčia aukas. Šiuo metu signatarų klubo prezidentu antrai kadencijai išrinktas Zigmas Vaišvila, o kanclere – Birutė Valionytė. Signatarų klubo tikslas – padėti išlaikyti Nepriklausomybės atstatymo Akto pasirašymo istorinę atmintį, jo reikšmę, o taip pat išsaugoti tuo

(Nukelta į 5 p.)

Ir šiuo metu netrūksta norinčių aplankyti Kauno pilį.

Leono Milčiaus nuotr.

SIGNATARŲ KLUBO NARIAI PANEMUNĖS PILYSE

(Atkelta iš 4 p.)

metu Aukščiausioje Taryboje vyravusius idealus, tautos santarvės dvasią. Todėl signatarų tarpusavio bendradarbiavimas, rūpinimasis dabartiniais Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės kūrimo reikalais, yra ne vien simbolinis istorinio fakto gyvasis momentas, bet ir tam tikras atsakomybės matmuo dabartinei politikai.

Galima ir reikia tikroviškai ir net kritiškai žiūrėti į kiekvieną signatarą, jo konkrečią ar vėlesnę veiklą, bet negalima nuneigti ir suniekinėti visos 1990 metais išrinktos Aukščiausios Tarybos, Nepriklausomybės atstatymo aktą pasirašiusių deputatų ir visų pirmųjų, iš tiesų nelengvą nepriklausomybės atkūrimo metų istorinės reikšmės. Tai darydami, nepagrįstai (o gal kartais net piktavališkai?) niekintume savo istoriją ir patys save. Deja, tokio nesveiko signatarų vardo niekinimo, laikraštinės pylos jiems šiandien yra daug daugiau, negu reikėtų.

Kiekvienais metais Signatarų klubas pavasarį ir rudenį stengiasi rengti progines ar tikslines išvykas į atskiras Lietuvos vietas, organizuoja susitikimus su plačiąja visuomene, dalyvauja kokiame nors svarbesniame kultūriniam ar politiniam - istoriniam įvykiui pažyminti renginyje.

Šių metų pavasarį signatarai pabuvojo Vilkaviškio raj., Ožkabaluose – dr. Jono Basanavičiaus tėviškėje. Prie jos esančiame Tautinio atgimimo ažuolyne sodino savo vardinius ir Vasario 16-osios signatarų ažuolus. Ne mažiau įdomi išvyka signatarų ir jų šeimos narių laukė ir šio rugsėjo pradžioje, kai ištis dar tokią vasarišką dieną buvo galima gėrėtis visada išpūdingais panemunės krašto vaizdžiais, pabuvoti senovinėse pilyse ar įkopti į aukštą piliakalnį. Panemunės pilys, jų dabartinė būklė, panaudojimas ir perspektyvos buvo šios rudeninės signatarų išvykos tikslas.

Išvyką pradėjus Kauno pilyje, pasigrožėjus Santaka, senamiesčiu, po to geras pusvalandis buvo skirtas ir Prezidentūros sodeliui, čia esančių Lietuvos prezidentų skulptūrų apžvalgai, jų gyvenimo ir veiklos prisiminimui. Kaip dažniausiai, taip ir šį kartą, kelionės vadovo pareigos teko kolegai Gediminui Ilgūnui. Ne pirmą kartą klausausi jo aiškinimų, bet visada tenka stebėtis G. Ilgūno žinių gausa, jų nuoseklumu ir mokėjimu pasidalinti su kitais.

Trumpai sustojome Že-

mųjų Kaniūkų kapinėse, kuriose ilsisi buvusi bendražygė – signatarė Birutė Nedzinskienė. Paskui važiuojame pro Zapyškį, Lekėčius, Lukšius, Šakius, trumpai prisimindami šių miestelių istoriją, čia gyvenusius žymesnius žmones. Pirmiausia sustojome Jurbarkėje, kurį sunku būtų atskirti nuo skulptoriaus Vinco Grybo gyvenimo, jo muziejaus. Jame didingu monumentalumu ir tyru gipso baltumu lankytojus žavi bei jaudina Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto Didžiojo, rašytojo ir istoriko Simono Daukanto, klūpančio angelo ir kitų plačiai žinomų skulptūrų modeliai. Daugeliui tikrai buvo netikėtai malonu susitikti ir kalbėtis su skulptoriaus sūnumi Gediminu Grybu.

Būtų beprasmiška keliais sakiniiais bandyti aprašyti vėliau aplankytas Panemunės ir Raudonės pilies, Veliuonos, Seredžiaus ar Vilkijos miestelius, juose esančius piliakalnius, bažnyčias ar paminklus. Ilgai galima žvelgti nuo stataus Nemuno šlaito į toli besidriekiančias lankas, kitapus jo žaliuojančius miškus ir jausti laimingos akimirkos grožį. Visa tai dauguma ne kartą esame patys matę ir patyrę. Svarbiausia, kad visą laiką palieka noras dar kartą čia atvykti, ką nors dar daugiau sužinoti, nes šių vietų vaizdai bei jų istorinė praeitis labai giliai jaudina.

Suprantama, kad daug kur norisi daugiau tvarkos, švaros, daugiau dėmesio ir pastangų. Vis sunkiau bepakeliamas darosi nuolatinis lėšų stygius ir jo sąlygojamos, metų metais besitęsiančios tos pačios nuolatinio skurdaus įvaizdžio problemos. Seni, garbingi paminklai, atrodo, laukia ne tik geresnių, turtingesnių laikų, bet ir naujų idėjų, platesnių panaudojimo galimybių.

Jau beveik metai, kai už Vilkijos, Ringovės kaime, vieno iš 1863 m. sukilimo vadovo kun. A. Mackevičiaus suėmimo vietoje pastatytas paminklinis akmuo. Garbūs žmonės čia sakė gražias kalbas, liejosi pažadai pasirūpinti bebaigiančiais griūti sodybos pastatais. Šiandien viskas yra likę taip pat, tik sutręšę mediniai statiniai dar labiau pasviro. Kol jie visai sugrius, liko ne metai, o dienos.

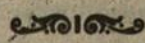
Jau beveik pavakary signatarų autobusas sustojo prie Raudondvario bažnyčios. Pasidžiaugę tikrai menišku kompozitoriaus Juozo Naujalo paminklu, įdėmiai išklauseme Raudondvario klebono

kun. Vytenio Vaškelio paaiškinimą apie bažnyčios menines vertybes. Iš aukšto jos bokšto pasidairę į Nevėžio bei Nemuno santaką, aplinkui pūpsančias sodybas Raudondvario, Šilelio, Romainių, Kaniūkų ir kitų pakaunės vietovių namus, visas likusį vakarą paskyrėme Raudondvario piliai, čia įsikūrusiam Žemės ūkio inžinerijos institutui.

Laukiamus svečius, tarp kurių buvo Seimo pirmininko pavaduotojas, Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas, Seimo narys, Demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečiūnas, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Balys Gajauskas ir dar gera dešimtis kitų signatarų, pasitiko instituto direktorius dr. Vytautas Kučinskas ir skyriaus vedėjas dr. Algirdas Genutis. Buvęs instituto vyriausiasis inžinierius, pilyje esančių kraštutros ir J. Naujalo muziejų steigėjas Ramūnas Blažaitis supažindino signatarus su sena Raudondvario pilies istorija, grafų Tiškevičių šeimos gyvenimu, jų likimais, muziejų turtais. Ne vienas žavėjosi pilies pirmajame aukšte iškabintais spalvingais dailininko Kosto Žardelevičiaus tapytais paveikslais, jaunųjų raudondvariečių keramikos darbais.

Ilgai užsitęsę pokalbis apie dabartines instituto problemas, pilies ir jos aplinkos panaudojimą ne tik vietiniams, bet ir respublikiniams kultūriniam renginiams.

Be abejo, visiems signatarams tokia išvyka buvo įdomi, maloni ir naudinga. Bet patirti išpūdžiai, išgirstos žinios ilgiausiai atmintyje liks kartu vykusioms jų jaunosioms atžaloms. Tai puiki pažintinė krašto ir Lietuvos istorijos pamoka. Šią valstybę atkūrė jų tėvai, o jie privalės saugoti, stiprinti ir puoselėti.

NOVELĖS KONKURSAS

"Dirvos" novelės 37-ajam konkursui atsiųstus darbus įvertins komisija, sudaryta Floridoje, *St. Petersburg Beach*. Jos nariai:

kun., dr. Eugenijus Gerulis, Zita Dapkienė ir Genovaitė Modestienė.

Konkurso laimėtojams skiriamos dvi premijos iš a. a. Simo Kašelio palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba. Pirmoji premija - \$500, antroji - \$300.

Vaclovas Mažeika

XIII AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

1999 m. spalio 23-24 d.d.

Lietuvių Jaunimo centre Čikagoje

DARBOTVARKĖ

1999 m. spalio 22 d., penktadienį

7:00 val. vakaro Atstovų priėmimo pobūvis ALT būstinėje Jaunimo Centre. *Rengia Čikagos Lietuvių taryba*

1999 m. spalio 23 d., šeštadienį

9:00-10:00 val. r. Registracija (kongreso ir ALT 59-tojo suvažiavimo)

10:00 val. r. Kongreso pradžia.

Amerikos ir Lietuvos himnai

Invokacija ir mirusiųjų ALT narių pagerbimas

Darbo prezidiumo ir komisijų sudarymas

Sveikinimai (žodžiu ir raštu)

ALT pirmininko pranešimas:

"Penkmečio veiklos apžvalga"

Pranešimai:

a) "Sutartinai dirbkime Lietuvai" –

LR Garbės kons. Vaclovas Kleiza

b) Lietuvos ambasados Vašingtone pranešimas

LR konsulas Giedrius Apuokas

c) Amerikos pabaltijiečių (JBANC) veikla

ALT Atstovas Vašingtone Algirdas Rimas

1:00 - 2:00 val. p.p. Pietų pertrauka

2:00 - 5:00 val. p.p. **Popietinė sesija**

Simpoziumas: "Sutartinai dirbkime Lietuvai"

Vadovas: *Dr. Jonas Valaitis*

Kalbėtojai: – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė *Dalia Kuodytė*, *Grozvydas Lazauskas*, *Pilypas Narutis*, *Povilas Žumbakis*.

Kongreso dalyvių pasisakymai

6:00 val. vakaro Pasisvečiavimas

7:00 val. vakaro Kongreso iškilminga vakarienė Jaunimo centro didžiojoje salėje

1999 m. spalio 24 d., sekmadienį

10:00 val. ryto Šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje *Aukoja J.E. Vysk. Paulius Baltakis*

Gėlių padėjimas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo (kartu su Lietuvos Šaulių sąjunga išeivijoje **Pusryčiai**

12:00 val. **59-tasis ALT suvažiavimas**

(Kongreso tąsa)

Suvažiavimo pradžia

Mandatų komisijos pranešimas

Praėjusio suvažiavimo protokolo priėmimas

ALT valdybos pranešimai

ALT izdo globėjų pranešimas

ALT skyrių pranešimai (žodžiu ir raštu)

Pasisakymai dėl pranešimų ir jų priėmimas

ALT tarybos ir valdybos sudarymas

Klausimai ir sumanymai

Kongreso ir ALT suvažiavimo rezoliucijų priėmimas

Suvažiavimo pabaiga

Po suvažiavimo – šilti pietūs Jaunimo centro kavinėje

XIII Amerikos lietuvių kongreso pirmininkė

Matilda Marcinkienė (tel. 708 499-2172)

Amerikos Lietuvių tarybos

ir XIII Amerikos lietuvių kongreso adresas:
5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039
tel.: 773-434-2040, faksas: 773 434-9363

SUTEIKIME "DRAUGUI" SUKAKTUVINĘ DOVANĄ PER "DRAUGO" FONDA

"Draugui" švenčiant 90-mečio sukaktį, geriausia dovana jo tolimesniam išlaikymui XXI šimtmečiuje yra nuolat auganti parama milijoniniame "DRAUGO" FONDE.

Iki milijono dar trūksta 150,000 dolerių. Jų surinkimui skelbiamas Draugo fondo JUBILIEJINIS RUDENS VAJUS. Su naujais įnašais jame dalyvauti kviečiami visi "Draugo" skaitytojai, visi "Draugo" fondo nariai ir rėmėjai. Ypač kviečiame naujus "Draugo" fondo narius ir rėmėjus. Visos aukos "Draugo" fondui nurašomos nuo valstybinių mokesčių. Čekius prašome rašyti "Draugo" fondo vardu.

**ŠIS VAJUS BUS PASKUTINIS, JEI PASIEKSIME
MILIJONĄ "DRAUGO" FONDE**

Su geriausiais linkėjimais,

Bronius Juodelis

DF Direktorių tarybos pirmininkas

Pasaulio istorijos puslapiai

Pranas Naris

(Pabaiga. Pradžia – 37 nr.)

"Tie, kurie užmiršta praeitį, yra pasmerkti ją pakartoti" – pastebėjo meras, pasi-naudodamas filosofo *George Santayana* išmintimi. Visa bėda, kad tokia paroda pri-mena tik dalį praeities. Už-miršdami pačios Japonijos atsakomybę už žiaurią agre-siją, dabar pasauliui skelbia tik dalį teisybės, klaidindami besidominčius ir užtikrin-da mi abejojančiuosius, kad Ja-ponija yra šimtaprocentinė kankinė, nelaiminga karo au-ka. Panagrinėjus bombos pri-siminimą Japonijoje, susidaro įspūdis, kad Japonijos nuodė-mės yra visai neesminės.

Azijoje vis dar jaučiama, kad Japonija labai nenoriai žvelgia į savo nacistinę praeitį, kai jos armija siautėjo Azi-joje Antrojo pasaulinio karo metu. Tiesa, praeitais metais buvo keletas priminimų, ką ji darė užimtuose kraštuose. Po ilgų, dešimtmečius trukusių diplomatinio derybų, Japoni-ja pagaliau įteikė Pietų Korė-jai raštišką atsiprašymą už jos brutalų jos kolonizavimą 1910 – 1945 metais. Bet po kelių savaičių Japonija atsisakė įteikti panašų raštišką atsi-prašymą Kinijai, apsiriboda-ma žodiniu apgailestavimu.

Japonijos mokyklų vado-vėliai – nuolatinis ginčų šal-tinis metų metais – šaltai pa-sakoja, kaip Japonija priklausė nuo Amerikos naftos ir kaip Japonijos kariškiai pasi-priešino Amerikos reikalavi-

mams pasitraukti iš Kinijos. Žmogžudiškas Nankino iš-prievartavimas, per kurį Ja-ponijos kareiviai šešias sa-vaites kėlė kruviną orgiją, "sporto sumetimais" kapojo galvas ir nužudė 300,000 žmonių – šiuose vadovėliuo-se tik trumpai paminėta, kaip vienas iš karo "įvykių". Vi-durinių mokyklų vadovėliuo-se niekur neišreikšta Japoni-jos atsakomybė už karinę ag-resiją. Juose nėra nieko, kas skatintų galvoti apie Japoni-jos kaltę, sąlygojusią tai, kad Amerika nusprendė panaudo-ti atominę bombą.

Pagal *M. A. Lev*, vienin-telė vieta, kurioje daugiau aiškinama, kodėl ir kaip vis-kas įvyko, yra Hirosimos Taikos priminimo muziejus. Čia pateikiama sąžininga pra-eities peržiūra: pasakojama Hirosimos miesto praeitis, glaudžiai susieta su kariuo-mene. Iš šio miesto kilo 5-oji divizija, atlikusi didžiulį vaidmenį, užpuolant Kiniją. Vakarų požiūriu, šis miestas buvo galimas taikinyis atominei bombai. Toks veiksmas sutrumpino karą ir įtikino Ja-poniją greičiau pasiduoti. Iš viso, karas salose 1945 m. Ja-ponijai jau nekaip sekėsi. "Imperatoriskasis karo šta-bas numatė, kad Japonijos žemė taps kovos lauku ir ja-me garbingai žus 100 milio-nų" – buvo parašyta ant mu-

ziejaus lentelės.

Žinoma, muziejuje rodo-ma, kad mieste nuo bombos žuvo 140,000 žmonių. Vieni sudegė per dalelę sekundės baisiame ugnies kamuolyje, kiti mirė lėtai ir skausmingai nuo radiacijos.

Gal pats svarbiausias mu-ziejaus rodinys pavadintas "Istorijos pamoka", kuriame matosi tiesioginis ryšys tarp bombos ir karo. "Nesibai-giantis skausmas ir nerimas, kuriuos branduoliniai ginklai sukelia, padaro tuos ginklus nežmoniškais, - rašoma mu-ziejaus lentelėje. - Bet mes turime neužmiršti, kad bran-duoliniai ginklai yra karo vai-sius. Japonija taip pat su savo kolonizavimo politika ir ag-resyviais karais padarė neap-sakomos ir nebegražinamos žalos daugelio valstybių žmonėms".

Hirosimos Taikos fondo vadovas *Yasumaro Yoshina-ka* (šis fondas globoja ir mu-ziejų) pasisakė *M. A. Lev*, kad užtruko daugelį metų, kol bu-vo įgyvendintas drąsus politi-nis sprendimas – parodyti ir Japonijos karo nusikaltimus. "Mes norėjome pasauliui pa-rodyti, kad ir mes kentėjome, bet mūsų kreipimasis į tarp-tautinę visuomenę nebutų su-tiktas teigiamai. Mes suprato-me, kad ir kiti žmonės kentė-jo. Mes turėjome suprasti jų kančias ir skausmus. Ir tik tai

atlikę, mes galėsime jungtis su kitais".

Atrodo, ne visa Japonija žiūri Muziejaus vadovo aki-mis. *Associated Press* nese-niai (rugpjūčio 10 d.) perdavė žinią, kad Tekanti saulė bus valstybinės vėliavos ženklas, o "Odė imperatoriui" bus valstybės himnas. Po ilgus metus užtrukusių svarstymų ir ginčų, toks nutarimas buvo priimtas Japonijos aukštuo-siuose Parlamento rūmuose. Žemesnieji rūmai tokį nutari-mą priėmė praeitą mėnesį.

Naująjį potvarkį labai ne-palankiai sutiko kitos Azijos valstybių. Jiems tokia vėliava ir toks himnas yra Japonijos militarizmo priminimas. "Jų vėliava visada liks Japonijos agresijos simboliu ir žmo-nėms primins praeities skaus-mus bei dar neužgijusias žaizdas", - pasisakė vienas *Hong Kong* parlamentaras.

Tekančios saulės vėliava – raudonas skritulys baltame fone, ir "Kimigajo" imperato-riškasis himnas jau kuris lai-kas buvo naudojami kaip fak-tiniai valstybės simboliai. To-kia vėliava plevėsuoja prie mokyklų bei valdžios įstaigų, o himnas yra grojamas viešų iškilmų ir sporto varžybų metu.

Baigiant visgi norėčiau dar kartą sugrįžti į Ameriką – prie protestuotojų. Jų vado-vas *M. Sheen* tų bombų spro-

gimo metu buvo penkerių metų. Taigi jis jokiam ka-re nedalyvavo. Pasiskaityki-me, kaip labiau subrendęs as-muo apie tą patį įvykį pasisa-ko. Aštuoniasdešimtmetis *Ge-ne Dangles*, gyvenantis Či-kagos pietiniame pakraštyje, Antrojo karo metu buvo 24 metų, kai jį išsiuntė į Ramio-jo vandenyno pietinę dalį. Po ilgesnių kovų salose, po dau-gelio bendražygių žuvimo nuo japoniškų nebranduoli-nių kulų, Gene buvo pasi-ųstas naujam apmokymui – ruošti išsilaipinimui į Japo-niją. Pokalbyje su "Chicago Tribune" apžvalgininku *John Kass* rugpjūčio 16 d. laidoje, Gene pokalbio pabai-goje pasakė: "Mums atrodė, kad būtų geriausia, jei išsike-liant į Japoniją su pirmąja banga, mus užmuštų. Mes ži-nojome, kad nebegrįšime. Iš-sikėlus į Japoniją, jie kovos už savo namus. Tikrai žinai – viskas baigta.

Prieš keletą metų mano duktė perskaitė laikraštyje, kad Amerika suklydo, nu-mesdama atominę bombą ant Japonijos. Ji sakė, kad tai – didžiausias nusikaltimas prieš žmoniją. Aš tik klausiausi. Pagaliau jai pasakiau:

– Brangute, jei nebūtų buvę atominės bombos, ma-nės čia nebūtų, ir daugelis mūsų kareivių nebūtų grįžę namo. Kai aš išgirdau apie bombos numetimą, tai buvo mano gyvenimo laimingiau-sia diena, nes tada mes žino-jome, kad gyvensime!"

Rugpjūčio 14-oji buvo VJ diena – *Victory over Japan*. Ar jūs to neužmiršote?!

Lietuvių telkiniuose

"KAMERTONO" CHORAS GIEDOS BAŽNYČIOJE

Dar rugsėjo pradžioje JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė Marija Remienė paskambino Filadelfijos apy-linkės pirmininkui Vytui Bagdonavičiui ir pranešė, kad spalį atvažiuos į Ameriką Kauno mišrus choras "Ka-mertonas". Sakoma, vienas iš geriausių chorų Lietuvoje, apvažinėjęs su koncertais di-desnę Vakarų Europos dalį. Ar galėtų Filadelfija surengti šio choro koncertą spalio 23 d., šeštadienį? Marija Remie-nė išdėstė Vytui informaciją apie patį chorą ir apie labai palankias gastrolių sąlygas. "Kamertonas" sukurtas 1995 metų vasarą. Jame dainuoja 35 įvairias profesijas turintys dainininkai. Jų vadovas – Al-girdas Viesulas. Repertuare – XVI-XX amžiaus kūriniai, didesnė dalis – bažnytinė mu-zika. Patys susitvarkę kelio-nes autobusu, patys užsisako nakvynę viešbutyje. Rengė-

jams tenka tik salę užsakyti, bilietus atspausdinti ir kon-certo klausytojus sukviesti.

Vytui Bagdonavičiui tik dėl salės neaišku. Reikia pa-sitikrinti, ar spalio 23 d. bus laisva Lietuvių namų salė. Jo tėvelis Vladas Bagdonavičius kaip tik ir tvarko Lietuvių na-mų salių nuomą. Deja, paaiš-kėja, kad spalį visos salės jau iš anksto užimtos. Ką da-bar daryti? Nesinori praleisti gerą progą išgirsti tokio lygio chorą. Be to, nuo "Ratilio" ansamblio viešnagės, buvu-sios beveik prieš 10 metų, Fi-ladelfija nėra mačiusi stam-besnio kolektyvo iš Lietuvos. Pasitarus su kai kuriais val-dybos nariais, ateina mintis kreiptis į Šv. Andriejaus lie-tuvių parapijos kleboną kun. Petrą Burkauską, gal būtų ga-lima koncertuoti Šv. Andrie-jaus bažnyčioje. Šios bažny-čios akustika religinei muzi-kai – ideali. Klebonas P. Bur-

kauskas su entuziazmu sutin-ka leisti šiam chorui giedoti bažnyčioje, o po koncerto su-teikia salę pabendravimui su choristais. Klebonas, pats ge-ras vargonininkas ir buvęs chorų vadovas, džiaugiasi, kad bus dar vienas iškylus renginys Šv. Andriejaus pa-rapijos 75-ojo jubiliejaus me-tais. Jis net pareklamuos kon-certą amerikiečiams. Parapi-jos rengiami kasmetiniai ka-lėdiniai koncertai į Šv. And-riejaus bažnyčią sutraukia daug amerikiečių publikos.

Iškyla dar viena proble-ma – bus išlaidų. Gal ir chorą reikėtų šiek tiek apdovanoti, pabendravimo vaišės kai-nuos, o bažnyčioje negalima pardavinėti koncerto bilietų. Tačiau klebono entuziazmas nuramina: "Po koncerto pa-rinksime aukų. Po puikios programos žmonės bus dos-nūs. Pamatysite, bus gerai".

Sutarta, kad koncertą

rengia Filadelfijos LB apylin-kės valdyba su Šv. Andrie-jaus lietuvių parapija. Sutar-tas ir koncerto laikas: spalio 23 d., šeštadienį, 2 v.p.p. Koncertui neįprastas laikas, bet vyresniems žmonėms pa-togu dar su šviesa nuvažiuoti į beveik centre miesto esan-

čią bažnyčią ir grįžti namo. Tiems, kurie nežino, primenu Šv. Andriejaus parapijos ad-resą: 19th ir Wallace Streets, netoli Filadelfijos Meno mu-ziejaus. Laukiame visų, mėg-stančių gerą muziką.

Teresė Gečienė

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŠAULIAI PAMINĖS SAJUNGOS 80-METĮ

Šiomet Lietuvių Šaulių sąjunga švenčia savo 80-me-tį. Šis jubiliejus jau paminė-tas Lietuvoje ir kai kur išeivi-joje. Naujoje Anglijoje šią ypatingą sukaktį paminėsime spalio 31 d. Maironio parke – 52 So. Quinsigamont Ave. Shrewsbury, Mass. Renginio pradžia – 1 val. p.p. Į minėji-mą pakviesti vadai iš Lietu-vos ir išeivijos. Numatyta to-kia programa:

1. Iškilmingoji dalis – in-vokacija ir trumpa apžvalga,
2. Meninė dalis, kurią at-

liks sol. Marytė Bizinkaus-kaitė ir aktorius Feliksas Kontautas.

3. Lietuviškų patiekalų vaišės, kurias paruos sesės šaulės.

Taip pat rengiama atmi-nimui knygelė – programa. Joje tilps sveikinimai, skel-bimai ir kitos įvairenybės.

Kviečiame Worcester ir apylinkės visuomenę gausiai dalyvauti, nes kitos tokios šventės tektų laukti dar de-šimt metų.

A.Z.

Jaunimo puslapis

Išbandymų metas

I parduotuvę Tomas žingsniavo visiškai sutrikęs. Lynojo, bet jis ėjo pamažu, nudelbęs akis, neskubėdamas. Kur nubėgsi? Kažkas spaudė paširdžiuose, paskui lyg sprangus kamuolys kilo aukšty, stėjo gale gerklės ir smaugė taip, kad net ašaros tryško. Retkarčiais jis pakeldavo galvą aukšty, tarsi laukdamas, kad lietaus lašeliai atgaivintų ir paslėptų ašaras. Kad tik nesutikti pažįstamo!

Tomas ne ištižėlis, kad dėl menkniekio pravirktų. Dažni tėvų berniai ne kartą vertė jį kietai sukąsti dantis, grūdintis, nepasiduoti. Kėlėsi anksčiau, prausėsi šaltu vandeniui iki pusės, mankštinosi, rengė Virgutį, dar pirmokėlį, padėjo motinai paruošti viską, ko reikia pusryčiams ir pietums. Motina dirba gamykloje, tėvas ten pat vairuotoju – jie abu pietums negrįžta, visa popietės ruoša gula ant jo pečių: virti valgi sau ir Virgutiui, pašerti triušius, šunelį, paskui kibti į mokyklinės užduotis. Niekai! Jis mėgsta gyvulėlius, jaučiasi šeiminku. Na, tai kas, kad nelieka laiko sportui ir pramogoms. Argi neprisimankštini besisukinėdamas, neprišidžiaugi bežaisdamas su triušiais.

Nemalonūs tik vakarai, kai visi namie, kai prasideda "sąskaitų suvedinėjimas". Kur tada eiti? Pas triušius ar pas šunelį? Jie, atrodo, supranta viską be žodžių. Slampinėti gatvėmis, krėsti šunys su pramušgalviais? Ne, iki to jis nenusiris. Kartą nebeiškentęs išbėgo į miestą. Nebuvo kur dingti. Pastebėjęs praviras bažnyčios duris, užėjo į vidų. Ten buvo tylu, galėjai nusiraminti, žvelgdamas į rimtus statulėlių veidus. Melstis jis nemokėjo, o ir netikėjo, kad malda gali

Kazys Simanonis

padėti. Jei Dievas yra, kam Jis leidžia pragarą šeimoje? Jei pats Kristus atkentėjo už visus, už ką dabar kenčia mažasis Virgutis? Gaila motinos, kuri kasdien grįžta išvargusi, gaila ir tėvo, kurį ne kartą yra matęs vargstantį purve po mašiną. Tėvas nepripampsta, kaip kiti, grįžęs netriukšmauja, algą parneša, sakosi išgerias tik už gautus iš "šalies". Deja, motina juo netiki, kažkuo įtarinėja, kuo Tomas negali patikėti. Kas teisus?

Gal trečią kartą einantį į bažnyčią jį pastebėjo kunigas. Prisėdo šalia klaupkoje ir tyliai paklausė:

– Pasakyk, sūnau, kas tavę slegia? Dviese bus lengviau pakelti našta, kuri, matau, tavę užgulė.

Tomas klausėsi abejingai. Jis nenorėjo su niekuo dalintis savo "našta", niekuo nebetikėjo. Pasiskūsi – išplepės, eis kalbos... Tėvą ir motiną, kokie jie bebūtų, jis myli ir neleis niekam valkioti jų vardo pakiemiais. Tas ne paukštis, kuris savo lizdą teršia...

– Žinau, kad sunku atverti širdį žmogui, nors ir kunigui, visuomet saugančiam paslaptį. Atverk ją Dievui, prašyk jo malonės, ir Jis tau tikrai padės.

– Kaip Jis man gali padėti?

– Ir aš to nežinau. Dievo keliai mums nežinomi. Aš tikiu, kad tavo norai geri, jei nesusidedi su palaidūnais, o ateini į bažnyčią. Prašyk Dievo kantrybės ir ištvermės, ir Jis neapleis jūsų šeimos.

Pastarieji žodžiai Tomą ne tiek sujaudino, kiek nustebino. Iš kur jis žinojo jo šeimos bėdas?

Bėgo laikas. Visko pasitakė šeimoje: ir džiaugsmo,

ir rietenų. Kartais jis patikėdavo kunigo žodžiais, kartais suabejodavo. Rodėsi, kad ir be Dievo malonės jis pakankamai užsigrūdinęs, prie visko pripratęs. Ir Virgutį guosdavo sakydamas, kad "ir šuo kariamasi pripranta". Tik mažasis niekaip negalėjo suprasti, kodėl jo Margiukas turėtų būti kariamasi.

Tačiau šiandien... Namuose dėjos dalykai nebe jo pečiams. Vakar grįžo tėvas iš darbo vėl išgėręs – vėl savaitgalį "susimetė" su draugais. Motina pasitiko jį grubiaisiais žodžiais, tokiais nešvankiais, kad koktu prisiminti. Mieste, statybose, Tomas buvo girdėjęs ir ne tokių žodžių, bet šeimoje prieš tėvą, prieš vaikų... Argi šitaip galima? Dar blogiau: pagavusi šluotą, ėmė tvoti tėvui per galvą, kur pakliuvusi. Jis puolė ginti.

– Nesikišk! – suriko motina ir krito jam delnu per veidą. – Tu dar per jaunas ir nesupranti, kad jis pragėrė mano gyvenimą! Pragers ir tavo!

Tėvas neatsikirtinėjo, tik šitoje sumaištyje spėjo pasičiupti rankšluostį, dar muilą ir išspruko pro duris į miesto pirtį. Balsu verkė ir motina, ir Virgutis. Tomas sėdėjo kitame kambaryje, kietai suspaukęs kumščius, bet neverkė. Kad tik sugrįžtų tėvas, daugiau negėręs! Tebūnie praieikta degtinė ir tie, kurie ją išrado.

Iš pirties tėvas grįžo visiškai nusiminęs. Tik Tomui tyliai pasakė:

– Blogai, sūnau, apvogė mane. Pirtyje ištraukė dokumentus ir pinigus.

– Ar daug?

– Ne tiek daug – dvidešimt penkis. Svarbiausia, nebėr vairuotojo teisių. Tu pats supranti, ką jos reiškia, kaip sunku jas įsigyti.

(Pabaiga - kitame numeryje)

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavage
38

Kelionės

Kelionių metu jus dažnai gali apgauti. Kur tik įmanoma, mokėkite kreditine kortele. Jeigu aviacijos kompanija bankrutuotų ar atšauktų reisą, nebūsime išleidę savo pinigų. Užsisakydami kambarius viešbučiuose, neskambinkite viešbučių grupės nurodytu nemokamu telefono numeriu, nes būtinai permokėsite. Nemokamu telefonu numeriu nurodomi patys brangiausi kambariai. Skambinkite tiesiai į viešbutį, nors už šį skambutį ir teks sumokėti. Paklauskite, kokios yra prienamiausios kambarių kainos. Kai atvyksite į viešbutį, paklauskite, ar negalima gauti dar pigesnio kambario. Gal būt jo negausite, tačiau galite ir gauti. Savaitgaliais viešbutiai siūlo ypatingas kainas, kurios dažniausiai yra gana nedidelės.

Užsirašykite į visas jums patinkančių aviakompanijų dažnų keleivių programas (Frequent Flier plans). Pasiteiraukite apie šias programas, registruodamiesi į reisą ar užsakinėdami lėktuvo bilietus. Nuskrėdę tam tikrą mylių skaičių, gausite nuolaidų ar nemokamą kelionę.

Jeigu ketinate keliauti ilgiau nei kelias dienas ir nieko nebus namuose, perspėkite, kad jums neatneštų laikraščių, ir pasirūpinkite, kad visa korespondencija būtų kaupiama pašte. Namuose palikite įjungtą šviesą, bet išjunkite visus elektrinius prietaisus ir kompiuterinę įrangą.

Jūsų bendruomenės leidiniai

Apmaudu, kad kai kurie atvykusieji iš mano gimtosios šalies neužsisako ar net nepasidomi Amerikos lietuvių leidiniais. Tai rodo jų mąstymo ribotumą. Labai svarbu užsisakyti bent vieną kitą iš eivijos lietuvių leidinį. Šie leidiniai paprastai būna nebrangūs, tačiau juose skelbiamos žinios apie vietines kompanijas bei visuomenės renginius, siūlomą darbą, kelionių

į jūsų gimtinę nuolaidas, kredito kooperatyvus, įvairius gaminius bei paslaugas. Šie leidiniai suvienija bendruomenės narius ir leidžia pažvelgti į įvykius tėvynėje iš Amerikos perspektyvos. Daugumą straipsnių rašo ir redaguoja labai kvalifikuoti žmonės, branginantys savo ištakas.

"Ar man pasilikti ilgiau, nei leidžia viza?"

Atsakymai:

1. Jeigu atvykote su turistine viza (B-2), dažniausiai ją galima pratęsti tik iki 12 mėnesių. Studentų vizose (F-1) ir vizose, suteikiančiose teisę dirbti, nurodomas jų galiojimo laikas.

2. Rimtai pamąstykite apie savo troškimą pasilikti, pasibaigus vizos galiojimo terminui. Psichologinė "nelegalaus" gyvenimo įtampa labai paveiks visą jūsų gyvenimą.

3. Pasilikdami ilgiau, nei leidžia viza, galite nebetekti galimybės vėl kada nors atvykti.

4. Ar sugebėsite ir norėsite patirti daugybę pasikeitimų? Pasikalbėkite su žmonėmis, kuriais pasitikite. Įsiklausykite į jų patarimus. Tie žmonės gali nežinoti, koks sunkus yra gyvenimas jūsų gimtinėje. Tačiau jūs taip pat dar nežinote, koks sunkus gali būti gyvenimas Amerikoje.

5. Supraskite, jog kuo ilgiau čia pasiliksite, juo sunkiau bus grįžti. Gimtinėje likę giminės ir draugai gali jums pavydėti, ir tai suteiks jums tariamą reikšmingumo pojūtį. Juo ilgiau čia pasiliksite, juo labiau manysite, kad jei grįšite namo, jus palaikys nevykėliu. Juo ilgiau čia pasiliksite, juo daugiau rasite pagundų, verčiančių "pasilikti dar truputėlį ir pasižiūrėti, kas bus".

6. Susirašykite visus privalumus ir trūkumus. Kasdien papildykite šiuos sąrašus. Užrašykite kiekvieną pojūtį, nesusipratimą, viską, kas jums Amerikoje patinka ir nepatinka, viską, ko ilgitės savo tėvynėje. Kuris sąrašas ilgesnis?

7. Patikrinkite savo pasiryžimą, sudarydami nepriklausomumo planą. Žmonės, pas kuriuos atvykote, nelauks jūsų amžinai. Kur gyvenosite? Ar jūsų planas įgyvendinamas? Ar pakaks pinigų?

Gyvenimas neribotų galimybių šalyje/ Raimonda Mikatavage. – Kaunas: Šviesa, 1998. – 215 p.: iliustr. Tel: (410) 374-3117.

JAUNOSIOS SKAUTĖS MOKOSI ŠEIMININKAUTI

Vilijos Klimienės nuotraukoje (iš kairės): mokytoja Aldona Miškinienė, "Neringos" tunto skautė Vaiva Laniauskaitė ir "Aušros" aukštesniosios lituanistinės mokyklos vedėja Vida Bučmienė.

Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje TAUTOS ŠVENTĖ

Akademija ir Prezidento Antano Smetonos 125-ųjų gimimo
ir 55-ųjų mirties metinių paminėjimas Los Angeles, CA

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Los Angeles skyrius, tęsdamas gražią tradiciją, ir šiais metais rugsėjo 5 d. surengė Tautos šventės akademiją ir Lietuvos Prezidento Antano Smetonos 125-ųjų gimimo ir 55-ųjų mirties metinių sukakties paminėjimą.

Šventė pradėta vėliavų pakėlimu šv. Kazimiero parapijos aikštėje. Vėliavų pakėlimo dalyvavo ramovėnai, biurutietės, šauliai ir šaulės su savo vėliavomis bei šventės dalyviai. Vėliavų pakėlimui vadovavo ir trumpą žodį tarė Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazys Karuža.

Iškilmingas šv. Mišias aukojo prel. dr. Algirdas Olšauskas. Pritaikytą šiai šventei, religiniai patriotiniai pamokslą pasakė prel. Jonas Kučingis. Šv. Mišių metu giedojo šv. Kazimiero parapijos choras ir solistai, vadovaujami muz. Viktoro Ralio. Auką prie altoriaus nešė Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas ir ponija Janina Čekanauskienė.

Minėjimas – akademija įvyko šv. Kazimiero parapijos salėje. Jį pradėjo skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė. Ji pasveikino susirinkusius ir paprašė visus atsistoti vėliavų įnešimui. Visiems susėdus, pakvietė prie mikrofono programą vesti buvusią skyriaus pirmininkę Liuciją Mažeikienę. Pakviesta sol. Janina Čekanauskienė sugiedojo Amerikos himną, o kunigas Stanislovas Anušis sukalbėjo invokaciją.

Tarti sveikinimo žodį buvo pakviestas Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Jis supažindino klausytojus su tautos sąvoka ir jos pagrindiniais bruožais. Cituoju: "Tautos šventė. Kodėl ji mums yra reikalinga ir minėtina, kai šiandien Lietuvoje apie ją beveik visai nekalbama? Taip pat ir kitos mūsų tautai ir net

valstybei brangios dienos pamazų praranda savo vietą arba bent vardą naujoje mūsų valstybės istorijoje.

Tautos praeitis – tai mūsų gyvenimo veidrodys. Pažiūrėję į jį, mes galime geriau suprasti, kuo buvome ir kuo šiandien esame. Gaila, kad tas veidrodys negali mums parodyti ateities, kaip greičiau išsilaisvinti iš mus dar sukaustytus laikančių netolimos praeities išgyvenimų.

Buvo laikas, kai iš praeities sėmėmės stiprybę, kai didžiavomės sena ir garbinga savo tautos istorija, kai iš kapų kėlėme didžius valdovus – karalius ir kunigaikščius. Su gilia pagarba kalbėjome apie narsius knygnešių darbus, branginome tautos žadintojus – Nepriklausomybės akto signatarus, pirmuosius karius ir partizanus, jos laisvę gynusius. Kai džiaugėmės laisvos Lietuvos laimėjimais ir kai pergyvenome jos žiaurų naikinimą. Stebėjomės tautos atsparumu, jos nenuilstamu priešinimusi okupantui. Šventėje jos pergalę, vėl atgavus laisvę ir atstačius valstybinę nepriklausomybę. Tai mūsų Lietuva – nuo Mindaugo iki šiandieninės."

Paminėjęs spaudoje kitų asmenų pasisakymus, konsulas baigė savo sveikinimo žodį: "Tautos šventė. Kodėl ji mums yra reikalinga ir minėtina, kai šiandien Lietuvoje apie ją beveik visai nekalbama? Atsakymas yra labai paprastas: žadinti tautiškumą, kad tauta neprarastų savo tapatybės, savo sielos, savo gyvenimo prasmės. Jeigu mums tikrai rūpi Lietuvos ateitis, jeigu mes tikrai mylime tą gintaro šalį, ši diena, turėtų tapti naujo susikaupimo diena, kad garbingos tautos praeities prisiminimas įdiegtų

mumyse naują pasiryžimą vėl dirbti ir aukotis Lietuvai".

Turininga konsulo kalba buvo nuoširdžiai klausytojų priimta ir gausiais plojimais palydėta.

Programos vedėja Liucija Mažeikienė, padėkojusi generaliniam garbės konsului Vytautui Čekanauskui už įdomią ir prasmingą kalbą, pristatė svečią iš Čikagos – Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos vicepirmininką, buvusį šios sąjungos pirmininką bei Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką, inž. Eugenijų Bartkų pasakyti pagrindinę kalbą (ši kalba spausdinama atskirai). Ją užbaigus, Liucija Mažeikienė padėjo prelegentui už gerai paruoštą ir įdomią kalbą. Vėliavas išnešus, buvo užbaigta šventės oficialioji dalis.

Minėjimo meninės dalies programą – prof. Leono Jovaišos poemą "Senoli mano" su muzikiniais intarpais paruošė režisierius Petras Maželis. Programos atlikėjai: kompozitorė Raimonda Apeikytė, mezzosopranas Janina Čekanauskienė, aktorė Ema Dovydaitytė, režisierius Petras Maželis ir aktorius Amandas Ragauskas. Solistės pasirinktos dainos Tautos šventės minėjimo dienai: Broniaus Budriūno "Tėviškėlė", Stasio Šimkaus "Oi greičiau, greičiau", Jono Dambrausko "Jau žirgelis pabalnotas" ir K. Vairausko "Brangiausios spalvos". Meninę dalį užbaigė, visi dainuodami K. Vasiliausko "Žemė Lietuvos".

Publika žavėjosi geru pastatymu, nuoširdžiai dėkojo solistei Janinai Čekanauskenei, muz. Raimondai Apeikytei, aktoriams Emai Dovydaitytei ir Amandui Ragauskui bei režisieriui Petriui Maželiui. Skyriaus valdybos sekre-

torė Gražina Raibienė visus dalyvius apdovanojo gėlėmis. Skyriaus vicepirmininkas

Laiškai "Dirvai"

"Ką padarėt vienam iš mažiausiųjų brolių, tą padarėte man"

Spalio mėnuo yra BALF'o šalpos mėnuo. BALF'o darbuotojai visoje Amerikoje rūpinasi tais, kurie alkani, kad būtų pasotinti, kurie nuplyšę, kad būtų apdengti, sušalę, kad būtų sušildyti. Iš tikrųjų, mes visi siekiame padėti vargstantiems, juos sušelpiti, parodyti savo gerą širdį, nušluostyti ašarą. Tą mes galime padaryti neatidėliojant, dar šiandien duodami savo, kiek galima, dosnesnę auką BALF'ui.

Cleveland, OH skyrius jau išsiuntinėjo savo nariams vokelius. Gal ne visi juos gaunate, nes gal kai kurių adresai pasikeitė, o kitų adresų gal neturime, bet visus kviečiame aukoti BALF'ui. Jūs galite aukoti per savo parapijas, per pažįstamus perduoti auką arba net ir per šį laikraštį pasiųsti BALF'ui savo aukos čekį. Tenebūna nė vieno, kuris savo auką pagal išgales neparemtų vargšų. Jūsų aukos per BALF'ą pasiekia tuos, kuriems pagalba būtinai reikalinga, ypač mūsų brančioje Tėvynėje. BALF'as turi

Juozas Raibys padėjo visiems prisidėjusiems prie šventės sėkmingo pravedimo. Minėjimas užbaigtas, visiems giedant Lietuvos himną. Po minėjimo visi buvo pakviesti kavutei ir vaišėms.

Antanas Mažeika

savo atstovus ir palaiko tiesioginį ryšį siekdamas, kad jūsų aukos nueitų ten, kur jų labiausiai reikia.

Prisiminkite BALF'ą – seniausią ir patikimiausią bendros šalpos organizaciją, veikiančią nuo 1944 metų. Prisiminkime tą šalpą, kurią ir mes gavome, dar būdami DP stovyklose. Prisiminkime BALF'ą, tvarkydami palikimus, kad galima būtų ir tęsti šalpą. BALF'as tiesiogiai šelpia buvusius politinius kalinius, tremtinius, našlaičius, senelius, gausias šeimas bei visus į vargą patekusius žmones. Visuomet jūs gausite pakvitavimą apie gautą auką. Visos BALF'ui skirtos aukos nurašomos nuo mokesčių. Neatsisakykite, įsijunkite į bendrą šalpos darbą. Tuomet ir mums bus šilčiau širdyje, žinant, kad mūsų dėka kas nors pasijus geriau... Tuo pačiu ir mums įvyks Pažado išsipildymas: "Pas Mano Tėvą tavęs laukia džiaugsmas".

Su gilia pagarba

Dana Čipkienė

Lietuvos Prezidento Antano Smetonos 125-ųjų gimimo ir 55-ųjų žūties metinių minėjimo Los Angeles, CA programos dalyviai: programos vedėja Liucija Mažeikienė, akt. Amandas Ragauskas, akt. Ema Dovydaitytė, ALT vicepirm., inž. Eugenijus Bartkus, LR Gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, solistė Janina Čekanauskienė ir rež. Petras Maželis.

JAV LB Kultūros taryba skelbia:

sumažintas metinės prenumeratos mokesčiai
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA.....	\$25.00 (vietoje \$35)
P.O. Box 19191 Cleveland, OH 44119-0191	
DRAUGAS.....	\$65.00 (vietoje \$100)
4545 W 63rd St. Chicago, IL 60629	
DARBININKAS.....	\$25.00 (vietoje \$35)
341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207	
EGLUTĖ.....	\$10.00 (vietoje \$15)
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441	
LIETUVIŲ BALSAS.....	\$20.00 (vietoje \$30)
2624 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629	
PASAULIO LIETUVIS.....	\$10.00 (vietoje \$20)
14911 127th St., Lemont, IL 60439	
PENSININKAS.....	\$10.00 (vietoje 15.)
2711 W. 71st St Chicago, IL 60629	
BRIDGES.....	\$15.00 (vietoje \$18)
1927 W. Boulevard Racine, WI. 53403	
LITUANUS.....	\$8.00 (vietoje \$10)
1501 – E. So. Indiana Ave.. Chicago, IL 60605	

Lietuviški laikraščiai ir žurnalai –
puiki dovana bet kuria proga!

TEATRAS

Vladas Vijeikis

tinku seną draugą teatralą. Skundžiasi, kad pamiršta buvusios teatrinės grupės. O juk buvo "Atžalynas", "Lietuvių teatras" ir dar. Sakau jam: "Jau pusšimtis praėjo, tad dabar istorikų pareiga raustis po praeitį".

Grįžtame į salę. Kaip minėjau, menkai girdėt. Bet supratau, kad veikalas sukasi apie 1920-uosius metus. Vyriausias veikėjas pasirodo besęs mergišius ir net apie tris sukasi. Tema ir dabar nepasėnusi. Veikalas baigėsi. Scena uždaroma, bet ir vėl atskleidžiama. Ateina aktoriai nusilenkti. Tai labai smagus momentas ir aktoriams, ir žiūrovams. Dalyviai apdovanojami gėlėmis. Mano įtaringos mintys prievartauja, kad tai – draugų ir giminių gėlės. Šia proga neiškenčiu nepapaskojęs mažo juokelio. Buvo taip. Dainininkė po labai pavykusio vaidmens, susitraukusi. Draugė klausia: "Ko tu nepatenkinta? Juk gavai net tris puokštes gėlių". "Taigi, gavau tris, o mokėjau už keturias". Atleiskite man už tai.

Būtinai turiu tarti vieną kitą žodį apie scenovaizdį. Jis buvo santūrus ir skoningas. O santūrus todėl, kad techninės kliūtys yra tiesiog neperžengiamos. Dailininkas gali parengti gražiausius projektus. Bet kaip juos įvykdyti? Šiomis sąlygomis visiškai neįmanoma.

Pabaigoje paprastai, kaip įprasta, padėkos. Ir kaip paprastai ilgos. Bet šiuo kartu kalba dvi sveikintojos ir labai trumpai. Tai tikras netikėtumas.

Klegėdami skirstomės namo. Nudžiugę, kad mūsų teatras nemirė. Tegyvuoją teatras!

MUZIKA

Teko išgirsti per lietuvišką radiją ekonominių ateivių jaunimo pasikalbėjimą apie lietuvišką muziką. Neišgirdau kalbant apie stilių, pasiekimus, ateities užmojus ir aplamai apie meną. Pokalbis sukosi apie pinigus. Buvo svarstoma, kur daugiau uždirbti. Ar Vakaruose, ar Rusijoje. Buvo paminėtas vienas dainininkas, kuris dainuoja rusiškas dainas ir turi pasisekimą. Finansinį. Taip pat buvo paminėta grupė, kuri atvažiuoja į Ameriką. Bet jie nekoncertuos lietuviams. Per mažai pinigų. Skverbsis pas amerikiečius.

Žinia, kad ir menininkai nori būti atlyginami. Bet iki šiol tik slapta buvo apie tai galvojama. Visos pastangos buvo nukreiptos į meną. Laiškai pasikeitė. Dabar viskas

matuojama pinigais. Ir tai tik tvirta valiuta. Doleriais.

Jeigu muzikai sugalvotų krepšį, tai nereikėtų vaikytis pinigais. Patys listų į kišenę.

SPORTO ŽINIOS

Skyriaus vedėjas – Algirdas Bielskus

ŠALFASS-gos suvažiavimas

Metinis ŠALFASS-gos suvažiavimas įvyks lapkričio 13 d., šeštadienį Klyvlendo Lietuvių namuose. Jų adresas: 877 East 185th St., Cleveland, Ohio. Telefonas 216-531-2131. Suvažiavimo pradžia – 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos statutą, suvažiavime su sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubuose išrinkti atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS-

gos rinkti bei skirti pareigūnai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomintys asmenys.

Smulkesnė informacija teikiama sąjungos sporto klubams ir pareigūnams. Organizacijas ir asmenis, norinčius pasiteirauti arba pateikti pasiūlymų, prašome kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada.

Tel. 416-767-6520. Faksas: 416-760-9843.

E-mail:hrc@idirect.com

Sporto klubus, ŠALFASS sąjungos pareigūnus ir sporto darbuotojus prašome atsižvelgti į mūsų sportinės veiklos gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime gausiai dalyvauti.

ŠALFASS-gos
CENTRO VALDYBA

Apie žymiuosius bėgikus Motiejūnus

Tomas ir Jonas Motiejūnai yra 24 metų amžiaus dvyniai, tačiau Jonas, kaip juokais sakoma, yra septyniomis minutėmis vyresnis už savo brolių. Jiedu užaugo Klyvlende, kur lankė ir šeštadieninę mokyklą ir abu gerai kalbėjo lietuviškai. Tačiau kuomet visa Motiejūnų šeima išsikėlė gyventi į Phoenix (Arizonos valstijoje), kaimynystėje lietuvių nebuvo. Tad jie savo tėvų kalbą yra primiršę. Lietuviškai jie negirdėjo ir besimokydami Georgia technikos universitete. Tomas šią aukštąją mokyklą jau baigė ir pradėjo dirbti, o Jonas dar tebetęsia studijas ir dabar mokosi verslo.

Abu brolius persekioja nesėkmės. Šiomet Tomui bu-

vo padaryta Achilo sausgyslės operacija, o prieš porą metų panašią operaciją teko atlikti Jonui. Todėl šiemet tik jis dalyvauja sporte. Liepos pradžioje kartu su Lietuvos rinktine Jonas dalyvavo Rygoje įvykusiose tradicinėse varžybose "Ryga 99". Čia, dalyvaujant sportininkams iš 9 valstybių, J. Motiejūnas laimėjo aukso medalį, nubėgęs 400 m. per 46,23 sek. Po poros savaitių įvykusiose Lietuvos pirmenybėse jis iškovavo net du aukso medalius (200 m. ir 400 m. rungtyse).

Tačiau Tomo asmeninis rezultatas yra kiek geresnis negu jo brolio. Tomas 400 m. nuotolį yra įveikęs per 45, 46 sek., o Jonas – 45, 64. Lietuvos rekordas šioje distancijoje

je priklauso 1980 m. Maskvos olimpiados čempionui Remigijui Valiuliui (45,73 sek.).

Jonas Motiejūnas yra ne tik geras sportininkas, bet ir šiaip puikus studentas. Jį šiemet George technikos universitetas apdovanojo "Total Person Award" prizui, kurį kasmet gauna tik du studentai: vaikinai ir mergina. Šis apdovanojimas duodamas ne vien tik už pažangą sporte, bet ir išskirtinius pasiekimus bei puikų elgesį. Jonas pagerbtas už du laimėjimus NCAA čempionate: 4X100 m. estafetėje 1995 ir 1998 metais. Šiomet šiame čempionate Jonas užėmė 5-ąją vietą.

E. Šulaitis

LIETUVIŲ DIENOS

PIANISTAS ANTANAS SMETONA

Vyriausias pirmojo ir pastutiniojo nepriklausomos prieškarinės (1918-1940 metų) Lietuvos Prezidento Antano Smetonos vaikaitis, taip pat Antanas Smetona gimė Prancūzijos sostinėje Paryžiuje 1939 metų sausio 23 d., kur tuo metu gyveno jo tėvai. Pirmąsias muzikos pamokas jis gavo iš savo mamos – pianistės Birutės Nasvytytės-Smetonienės.

Prezidentui pasitraukus iš Lietuvos, netrukus ir būsimojo pianisto tėvai atvyko į JAV ir apsigyveno Klyvlende (Cleveland, OH). Antanas iki šiol tik slapta buvo apie tai galvojama. Visos pastangos buvo nukreiptos į meną. Laiškai pasikeitė. Dabar viskas

prisiminimais ir stengėsi visai išsidėmėti. Ne kartą klausė savęs: "O kaip šiuo atveju pasielgtų Prezidentas?"

Pirmasis viešas Antano pasirodymas įvyko Klyvlende,

de, Halle parduotuvės Steinway salėje. Tada jam buvo tik 6 metų. Nuo to laiko šiame mieste, kuriame ir dabar gyvena, bei jo apylinkėse (Nukelta į 10 p.)

Pianistai – Antanas Smetona ir Mūza Rubackytė Vilniuje. Algirdo Rakausko nuotr.

PIANISTAS ANTANAS SMETONA

Antanas Smetona yra surengęs daugiau kaip 100 koncertų.

1950-1956 metais A. Smetona mokėsi *Cleveland Music School Settlement* vidurinėje muzikos mokykloje, fortepiono katedros tuometinio vedėjo prof. Leonardo Shure klasėje, gaudamas pilną stipendiją. 1954 m. įvyko jo debiutas su orkestru šios mokyklos metiniame koncerte. Jame jaunas pianistas skambino *L. van Beethoven* pirmąjį koncertą fortepionui C-dur. Sekančią dieną didžiulio dienraščio "*Cleveland News*" recenzentas rašė, kad "jaunasis Smetona parodė nuostabią muzikinę nuovoką ir techninį lengvumą, kuris taip jam pasitarnavo, grojant ilgą ir sudėtingą kūrinį". 1956 m. įvyko A. Smetonos debiutinis rečitalis *Settlement* mokykloje. Toje laidoje jam vienam buvo įteiktas aukščiausio laipsnio pažymėjimas.

Užbaigęs studijas Klyvlende, A. Smetona septynerius metus praleido Niujorke – iš pradžių privačiai studijuodamas fortepioną, muzikos teoriją ir kompoziciją, o vėliau *Mannes* konservatorijoje, kur tęsė studijas pas ten persikėlusį prof. Leonardą Shure ir Nadiją Reisenbergaitę. Aspirantūros studijas jis baigė garsiojoje *Juilliard* konservatorijoje kaip stipendininkas Rozinos Levinos klasėje. 1963 metais Antanui Smetonai suteiktas muzikos magistro laipsnis. Kartu su *Juilliard* konservatorijos baigimu jam buvo suteikta *Fulbright* užsienio stipendija. 1965 ir 1966 metais A. Sme-

(Atkelta iš 9 p.)

tonai suteikta Vokietijos užsienio reikalų ministerijos stipendija. Tais pačiais 1966 metais jis laimėjo *Rockefeller* premiją, o 1967 metais – užsienio stipendiją Kalifornijos universitete.

Antanas Smetona daug kartų koncertavo tiek įvairiuose Amerikos miestuose, tiek Europoje – soliniuose rečitaliuose ir su orkestru. Jam teko skambinti su Čikagos simfoniniu ir Niujorko radijo simfoniniu orkestru, su Hamburgo ir Frankfurto simfoniniais orkestrais Vokietijoje. Šioje šalyje jis atliko J. Brahms B-dur ir P. Čaikovskio B-mol fortepiono koncertus. 1971 metais įvyko jo debiutas Niujorke, Lincoln centre, Alice Tully Hall. Vėliau jam dar ne kartą teko koncertuoti šioje garsiojoje salėje.

Po A. Smetonos debiuto "*London Daily Telegraph*" laikraštyje pasirodė straipsnis "Lietuvio pianisto grandiozinis skambinimas". Jame rašoma: "Visuose kūriniuose, kuriuos vakar grojo Antanas Smetona, jautėsi didingumas. Lietuvis pianistas, kuris vakar debiutavo, prikaustė publikos dėmesį ne tik dėka puikiai parinktos programos, bet dar labiau dėka nepaprasto lengvumo, tą programą atliekant."

A. Smetona tapo laureatu tarptautiniuose *Vercelli*, Ženevos ir Paryžiaus konkursuose, daug sykių pelnė aukščiausius įvertinimus spaudoje:

"Koncerto metu klausytojams imponavo jo stiprus

ritmas ir techninis meistriškumas" (*London Times*);

"Prof. A. Smetonai nebuvo jokių priekaištų per visą koncertą" (*Terre Haute Star*);

"Briliantinis meistriškumas" (*Die Welt*);

"Galinga technika, plieniniai pirštai" (*Journal de Geneve*);

"Fortepiono poetas" (*Neue Tagepost*);

Antanui Smetonai teko dirbti pedagoginį darbą įvairiuose universitetuose. Jis profesoriavo *Indiana State* ir *Eastern Michigan* universitetuose, *Cleveland Institute of Music*. Per daugelį darbo metų prof. A. Smetona parengė nemažą būrį pianistų, pasižymėjusių viešuose koncertuose ir atlikėjų konkursuose.

1990 metais įvyko triumfalinis Antano Smetonos sugrįžimas į Lietuvą. Per jo pirmąjį išėjimą į sceną visa publika atsistojo. Muzikas prisimena: "Tai buvo labiausiai jaudinantis mano viso gyvenimo momentas". Nuo to laiko jis jau aplankė Lietuvą penkis kartus, grojo su Lietuvos filharmonijos ir kameriniu orkestru, Lietuvą išvažiavo "skersai ir išilgai", koncertavo beveik visuose miestuose ir rajonuose. Ne kartą dalyvavo pianistų konkursų vertinimo komisijose. Pedagoginį darbą atlieka Lietuvos muzikos akademijoje ir privačiai. Nors šiemet jau lankėsi Lietuvoje (apie tai neseniai rašėme-red. past.), tačiau vėl ruošiasi naujiems koncertams su garsiuoju prof. Sauliaus Sondeckio orkestru. Ši išvyka numatyta lapkričio mėnesį.

Dr. Irena Slavinskaitė – pagrindinė kalbėtoja Vinco Kudirkos 100-ųjų mirties metinių minėjime.

Mūsų parapijose

DIEVO MOTINOS PARAPIJOJE

Kaip visada, turininga veikla matoma stambiausiam mūsų telkinio lietuvių susibūrimo centre – Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos parapijoje. Kasdien nuo ankstyvo ryto į parapijos kiemą vis suka automobiliai, pažymėti tradiciniais, apie lietuvišką jų savininkų kilmę bylojančiais ženklais. Iki vėlumos vienas po kito vyksta įvairiausi susėjimai, ruošiamasi būsimiems parapijos ir visos lietuvių apylinkės renginiams. Čia renkasi nepailsantys BALFo talkininkai, "Pilėnų" ir "Neringos" tuntų skautai, moksleiviai ateitininkai. Rengiamos "Žaibo" klubo sportininkų treniruotės, repetuoja "Grandinėlės" šokėjai. Kas šeštadienį vyksta pamokos Šv. Kazimiero lituanistinėje ir "Aušros" aukštesniojoje

mokykloje. Sekmadieniais susirenka "Švyturio" kursų klausytojai. Veiklos kalendorius kas savaitę skelbiamas parapijos žiniaraščiuose.

Rugsėjo 23-25 dienomis iš keleto aplinkinių valstijų į Dievo Motinos parapiją buvo suvažiuavę Lietuvos vyčių JAV Vidurio centro rajono nariai. O rugsėjo 25-osios vakare daug klausytojų susirinko į Toronto "Volungės" choro moterų kamerinės grupės koncertą. Itin sudėtinga, įdomi, puikiai paruošta programa nusipelnė labai palankaus įvertinimo.

Spalio 2 d. Dievo Motinos bažnyčioje žiedus sumainė Marlene ir Vitas Kijauskai. Sutuoktvių sakramentą jauniesiems suteikė Vito tėvelio a.a. Algirdo brolis – klebonas Gediminas Kijauskas SJ. Ilgametė "Dirvos" redaktoriaus padėjėja p. Giedrė (Nukelta į 12 p.)

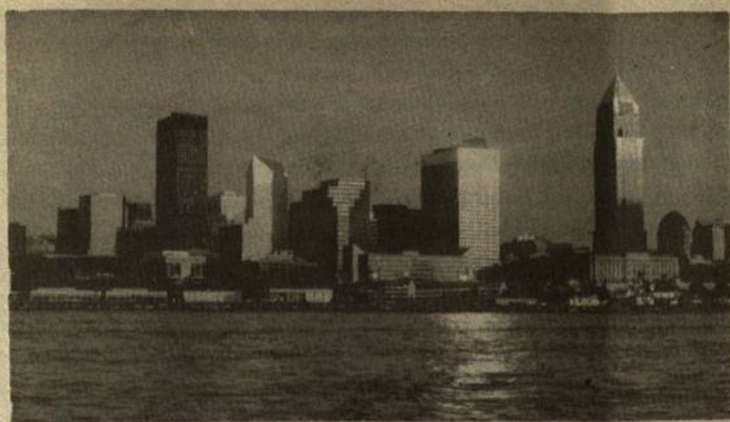
GUVERNATORIAUS PADĖJĖJA PAT MICHALSKI - TARP LIETUVIŲ

Illinois valstijos gubernatorius George H. Ryan atsiuntė sveikinimą JAV Lietuvių bendruomenės Vidurio Vakarų regiono metiniam pokyliui, įvykusiam Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Nuotraukoje (iš kairės): Paulius Guobužis, Nijolė Grigaliūnienė, Irena Kirkus, gubernatoriaus sveikinimą įteikusi jo padėjėja Pat Michalski, Birutė A. Vindašienė, Stasy Korris ir Kurtas Vėlius. (Pranešimą ir nuotrauką atsiuntė gubernatoriaus įstaiga)

"Volungės" vadovė Dalia Viskontienė.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• SPALIO 9-10 d. – Lietuvių dienos, skirtos 100-osioms V. Kudirkos mirties metinėms. Rengia LB apylinkės taryba.

• SPALIO 15 d. – Kauno mišraus choro "Kamertonas" koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Pradžia – 7 v. v. Rengia *Cleveland, OH* lietuvių sambūris "Gija".

• SPALIO 30-31 d.d. – Ateitininkų metinė šventė.

• LAPKRIČIO 6 d., 6:30 v.v. – Baltijiečių bendravimo vakaras Lietuvių namuose. Rengia Klyvlendo Baltijiečių komitetas.

• LAPKRIČIO 14 d., nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• LAPKRIČIO 14 d. – NATO forumas: 11:30 v.r. – JAV kongresmenas John Shimkus Šv. Jurgio parapijoje; po pietų – kongresmenai – John Shimkus ir Dennis Kusinich Lietuvių namuose.

• LAPKRIČIO 20 d. 7 v.v. – Lietuvių namuose ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

• GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

2000 metai

• BALANDŽIO 16 d., sekmadienį Nijolės Palubinskienės ir Linos Palubinskaitės meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia korporacija "Giedra".

• BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago* – "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Volungės" koncertas *CIM (Cleveland Institute of Music)* salėje.

ning with the Birds. Poros mylių iškyla nuo *Rocky Rivers Nature Ctr. parking lot*, 24000 Valley Pkw., N. Olmsted. Tel. 440/734-6660.

• Spalio 9 d., 10-11:30 v. r. – trumpa iškyla *Euclid Creek Reserv.* Leaves on Trees & Tees. Atsivežkite marškinėlius (*T-shirt*), gausite lapų atspaudą juose. *Euclid Creek Reserv.* Welsh Woods Picnic parking lot. Įvaž. iš Highland ar Green Rd. Tel. 440/473-3370.

• Spalio 9, 16 ir 23 d., 1-4:30 v.p.p. – Kaip išgyventi gamtoje? Basic Wilderness Survival. Ugnies kūrimas, palapinės statyba, maisto ieškojimas ir gaminimas bei geriamo vandens suradimas. *Brecksville Nature Ctr.*, iš Rt. 82 (*Chippewa Rd.*), *Brecksville*. Tel. 440/526-1012.

• Spalio 9, 16, 23 ir 30 d., 6-10 v.v. – pasivažinėjimas šeštadienio vakare šieno vežime ir šokiai. Saturday Night Hayrides & Square Dancing. *Chalet Rec. Area*, open Valley Pkw. in Mill Stream Run Reserv., tarp Rt. 42 & Rt. 82, *Strongsville*. Kaina: \$6 – suaugusiems, \$4 – 3-11 metų amžiaus vaikams. Užsakymo tel. 440/572-9990.

• Spalio 13 d., 11:45 v.r. *Cleve* pasaulinių įvykių tarybos diskusijos: NATO ir Rusijos saugumas dabartinėje Europoje. NATO & Russia – Security in Today's Europe. w. Dr. Judy Krytky. The Intown Club, 1375 Euclid Ave. Užsakymo tel. 216/781-3730.

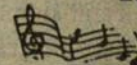
• Spalio 14-31 d. – teatro festivalis: "Perkūnas beldžiasi į duris". Great Lakes Thea-

ter Festival: "Thunder knocking on the Door". Ohio Theatre, Playhouse Sq., Euclid

Ave. Skambinti Advantix tel. 216/241-6000.

(Tęsinys - kitame numeryje)

KAUNO MIŠRUS CHORAS

KAMERTONAS

1999 m. spalio 15 d., penktadienį, 7 v.v.
koncertuos

Dievo Motinos parapijos salėje

Bilietai kainuoja po \$ 10, \$8 ir \$6.

Bilietus platiname Dievo Motinos parapijos kavinėje (po 10 val. Mišių) arba LITMOS įstaigoje (tel. 216-481-0011).

Rengia lietuvių sambūris

ATLANTIC EXPRESS CORP. atstovas Cleveland, OH
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc.

klientų patogumui perkelia raštine į
LIETUVIŲ NAMUS

877 E. 185 Str., Cleveland, OH 44119

Siuntiniai į Lietuvą priimami antr.-penkt. 10 - 6 val.
Galite įsigyti telefono kortelių 12c. skamb. į Lietuvą.
Platesnė informacija tel. 216-481-0011
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc.

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?
Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

VERTA APLANKYTI

Sudarė Gerardas Juškėnas

• Spalio 6 d., 5-7 v. v., – nemokami sveiko maisto pavyzdžiai. Healthy Food Sampling. Fairview Hospital Moll Cancer Ctr., 18200 Lorain Ave. Tel. 216/476-6949.

• Spalio 7 d., 9 v. r. – trumpa iškyla metroparkų *Ohio* ir *Erie* kanalo draustinyje. Rasite miesto istorijos pėdsakus Slaptame slėnyje. Atsigaivinsite prie kavos

puodelio *Canal Way Center* pastate. East 49th Str., Cuyahoga Hts. Tel. 216/206-1000.

• Spalio 8 d., 7-8 val. v. – šeimų laužas. Family Campfire. Pilger Amphitheatre. Seekite ženklus nuo *Rocky River Nature Ctr.*, 24000 Valley Pkw., N. Olmsted. Tel. 440/734-6660.

• Spalio 9 d., 8:30-11:30 v.r. – paukščių rytas. Mor-

ROOFERS HIRING NOW

Looking for reliable roofing laborers. Immediate openings for dependable hardworking workers. Experience helpful, but not required.

Apply or call:
19751 St. Clair Clev.
tel.: (216) 692-3346

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

DIRVA

Dievo Motinos parapijoje

(Atkelta iš 10 p.)

Kijauskienė palinkėjo laimės į šeimyninį gyvenimą įžengiančiam paskutiniam savo gausaus vaikų būrio nariui. Nuoširdžiausius linkėjimus jauniesiems išsakė Vito broliai ir seserys bei daugybė į vestuves suvažiuusių svečių.

GIEDOK, VOLUNGĖLE!

Toronto "Volungės" choro moterų kamerinės grupės koncertui pasibaigus, užkalbinau jo vadovę Dalią Viskontienę ir vieną iš programos vedėjų – Birutę Litvinienę. Dalia su "Volunge" ne-

siskiria nuo pat jos atsiradimo 1975 metais. Taigi šiemet volungiečiai jau pažymi gražų jubiliejų – 25-ąją veiklos gimtadienį.

Bene dešimtmetį "Volungė" buvo moterų oktetas. Bet palaipsniui dainininkų skaičius didėjo ir šis kolektyvas išaugo į gana pajėgų mišrų chorą. Tai ne tik dainos, bet ir lietuviybės išlaikymo židinys. Choristai kas savaitę repetuoja po 2-3 valandas, o kamerinės grupės, susiorganizavusios prieš porą metų, narės renkasi du kartus per savaitę.

Dauguma "Volungės" dainininkų gimė ir užaugo Kanadoje. Paskutiniu metu me-

tu pradeda įsijungti ir neseniai iš Lietuvos atvykusieji. Viena iš grupės solisčių – Marjorie Sparks – savo kilme su Lietuva nesusijusi. Bet ji senokai susidomėjo lietuvių kultūra, pamėgo "Volungės" repertuaro kūrinius ir tapo nuoširdžia šios dainininkų grupės nare. Šio koncerto metu žavėjomės M. Sparks balsu, kai ji giedojo solines partijas iš A. Vivaldi "Gloria".

Kamerinės grupės koncerto programą sudarė trys dalys. Pirmoje nuskambėjo G. Verdi "Laudi", E. Gagnon "Ave maris stella" ir F. Schubert "Ave Maria". Antroje girdėjome aštuonis A. Vivaldi "Gloria" ciklo kūrinius. Trečioji dalis, sutikta bene gausiausiaisiais klausytojų plojimai, buvo sudaryta iš lietuvių tautos dainų. Klyvlendiečiams buvo malonu, kad

šioje "Volungės" repertuaro dalyje yra net trys kūriniai, kuriuos chorui pritaikė Rita Kliorienė. Chorui akomponavo kompozitorius Jonas Govėdas, kurio kūryba jau plačiai žinoma kiekviename iš eivijos lietuvių telkinyje, Lietuvoje ir toli už jos ribų.

"Volungės" choras koncertavo Lietuvoje, Anglijoje, Škotijoje, Vokietijoje ir kitose Europos šalyse, ne kartą lankėsi JAV lietuvių telkiniuose, o netolimoje ateityje rengiasi apsilankyti Australijoje. Graži draugystė sieja volungiečius su Čikagos

"Dainavos" ir Klyvlendo "Exultate" chorais. Visi trys chorai parengė bendrą programą, skirtą 2000 metų nuo Kristaus gimimo minėjimui. Bet apie šį įstabų projektą netrukus "Dirvoje" išsamiau papasakos "Exultate" choro vadovė R. Kliorienė.

Kamerinės grupės koncertą surengė, dainininkes globojo ir puikias vaišes visiems paruošė vyr. skaučių "Židinio" narės. Ypač daug darbo, ruošiant šį renginį, įdėjo LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė. Židinietėms – nuoširdžiausias ačiū! J. J.

JAV LB Cleveland, OH apylinkės
valdyba kviečia visus į

Lietuvių dienas

1999 spalio 9 d., šeštadienį 6:30 v.v.,
Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje

Dr. Vinco Kudirkos

100-ųjų mirties metinių minėjimas

Programą atliks:

docentė dr. Irena Slavinskaitė,
aktorės – Virginija Kochanskytė
ir Onutė Pučkoriūtė,
pianistas Antanas Smetona

Spalio 10 d., sekmadienį, 10 v.r. –
Šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje
Gieda choras "Exultate"

11:15 v.r. – menininkės Valdos Fitzpatrick
DAILĖS PARODA

Bilietus po \$10, \$7 ir \$5 platiname
sekmadieniais parapijos svetainėje
ir prie įėjimo – prieš prasidedant minėjimui.
Įėjimas moksleiviams - laisvas.

Šeimoms su mažamečiais vaikais – žaislų kambarys.
Laukiame visų!

"DIRVAI" AUKOJO:

J.Rasys, Cambridge, MA .. 100
A.Lūža, Parma, OH 65
G.Meiliūnas, New York, NY 25
P.Cičėnas, Naperville, IL 15
R.Švoba, Madison Hts., MI 15
V.Miklius, St. Pete. FL 15
A.Bimbiris, Boise ID 10
S.Butvila, Livonia MI 10
M.Baras, Chicago, IL 5
K.Laukaitis, Hinsdale, IL 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Labai prašome pranešti,
jei aukotojų sąrašuose praleista jūsų pavardė arba pastebėjote kitų netikslumų.

* * *

Prasidėjo Spaudos platinimo vėjus. Naujiems skaitytojams teikiamos didelės nuolaidos. Paraginkite savo pažįstamus tapti "Dirvos" skaitytojais. Užsakykite "Dirvą" savo vaikams ir vaikams bei giminėms, gyvenantiems Lietuvoje.

Administracija

Kviečiame visus į Cleveland, OH
ateitininkų veiklos 50-mečiui skirtą
pobūvį – vakarienę,
kuri įvyks Lietuvių namų salėje
spalio 30 d. 6:30 v.v.

Stalus prašome užsisakyti, skambinant
M. Mikonienai tel. (216) 531-2190
arba sekmadieniais, po pamaldų –
kavinėje.

Kalbėtoja –

dr. Ona Kliorytė-Daugirdienė.

Skaidrės iš ateitininkų gyvenimo,
trumpa meninė programa, muzika ir šokiai.
Laukiame visų.
Ateities klubas

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?
Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet
Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at
19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals?
Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished
systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

SAVI
PAS SAVUS!

XXXXXXXXXXXX

KVIEČIAME
VISUS
Į
TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
telkianti jauką atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.